

श्रीअन्तु प्रकाशन (प्रा.)लि.

पूर्वाञ्चल

Purwanchal National Daily

'खुलेर बोलौं विभेद रोकौं'
'महिला हिंसाविरुद्ध शून्य सहिष्णुता कायम गरौं'
'दमनको प्रतिवाद गरी महिला हिंसा अन्त्य गरौं'

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

वर्ष : २५ ◆ अङ्क : २८ ◆ पृष्ठ ६ ◆ बिर्तामोड ◆ वि.सं. २०७६ मंसिर २८ गते शनिवार (Saturday, December 14, 2019) नेपाल सम्वत् १९३९ Web : www.purwanchaldaily.com ◆ मूल्य रु. ५/- भारतमा भा.रु. : ४/-

अर्केको नाममा लाइसेन्सको परीक्षा दिने पक्राउ

ललितपुर, मंसिर २७। अर्केको नाममा सवारी चालक अनुमतिपत्रको लिखित परीक्षा दिन आएका सल्यान घर भई हाल धादिङ नौबिसे बस्ने २२ वर्षीय अञ्जन खत्री समेत २ जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ।

ललितपुर महानगरपालिका-१३ कुसुन्तीस्थित यातायात कार्यालयमा धनकुटा घर भई ललितपुर भरुवारासी बस्ने ४७ वर्षीय जुनबहादुर लिम्बूको नाममा परीक्षा दिने उनीहरू पक्राउ परेका हुन्। उनीहरूलाई महानगरीय ट्राफिक महाशाखाबाट खटिएको प्रहरीले विहीवार नियन्त्रणमा लिई अनुसन्धानका लागि महानगरीय प्रहरी वृत्त सातदोबाटोमा बुझाएको छ।

बोल्न नसक्ने महिलालाई जबरजस्ती करणी !

मकवानपुर, मंसिर २७। बोल्न नसक्ने ४८ वर्षीया एक महिलालाई जबरजस्ती करणी गरेको अभियोगमा एक जना पक्राउ परेका छन्।

पक्राउ पर्नेमा हेटौँडा उपमहानगरपालिका-११ नवलपुर बस्ने ४५ वर्षीय जेठा मोक्तान भन्ने जयबहादुर मोक्तान रहेको प्रहरीले जनाएको छ। ती महिलाको घर नजिकै आँपघारीमा लगेर जबरजस्ती करणी गरेको भन्ने खबर प्राप्त हुनासाथ जिल्ला प्रहरी कार्यालयबाट खटिएको प्रहरीले उनलाई पक्राउ गरेको हो।

'प्राविधिक र वैज्ञानिक धारमा शिक्षा'

भद्रपुर, मंसिर २७। अर्थमन्त्री डा. युवराज खतिवडाले आर्थिक तथा व्यवसायिक उपायनको आधारमा अबको शिक्षा प्रणालीलाई प्राविधिक र वैज्ञानिक बनाउन सरकार लागीपरेको बताएका छन्।

भाषाको भद्रपुरस्थित मेची बहुमुखी क्याम्पसको प्रशासकीय भवन उद्घाटन, महिला छात्रावास र मानविकी भवन तथा बौद्धिक वाटिकाको शिलान्यास गर्दै अर्थमन्त्री खतिवडाले राष्ट्रिय शिक्षा नीति भर्खरै सार्वजनिक भइसकेको बताए। अबको शिक्षा नीतिलाई प्राविधिक र वैज्ञानिक बनाउन सरकार त्यसतर्फ लगानी गर्न योजनामा रहेको उनले जानकारी दिए।

देशको आर्थिक वृद्धिदरको प्रसंगमा बोल्दै अर्थमन्त्री खतिवडाले भने- 'नेपालसहित अन्य देशबाट मुलुक छोटी आर्थिक वृद्धिदरमा रहेको इकोनिष्ट भन्ने पत्रिकाले छापेको छ।' 'वार्थिक ६-७ प्रतिशत आर्थिक वृद्धिदर र पत्रिकाले छापेको कुराले पुराउँछ- उनले भने- 'देशलाई समग्र आर्थिक समृद्धिको बाटोमा लैजानुपर्छ, अहिले पनि फ्रण्डे १७ प्रतिशत नेपाली गरिवीको रेखाभूमि छन्, उनीहरूलाई गरिवीबाट माथि ल्याउनुपर्छ।'

देशमा अशिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, नवीकरणीय ऊर्जाको समस्या रहेको बताउँदै उनले भने- 'यी क्षेत्रको समाधानसँगै राज्यको क्षमता बढाउन आर्थिक वृद्धिदर उच्च पार्नुपर्छ, त्यसका लागि निजी, समुदायिक र सबै क्षेत्रको सहयोग आवश्यक छ त्यसैले सरकार त्यसतर्फ

उन्मुख रहेको छ।' 'तत्कालीन जिविस, नगर तथा गाउँपालिका अन्तर्गतका विकास निर्माणका 'कामहरूमा हिलासुस्ती र कतिपय संरचना ठप्प बनेको अवस्था छ'- उनले भने- 'संघीयता सरकार गए पनि वित्तीय व्यवस्थापनमा समस्या भएको हुँदा ती कामहरूमा अवरोध

भएकै हो, वित्तीय व्यवस्थापन हुनासाथ निर्माण कार्यले पनि तीव्रता पाउँछ।'

त्यस्तै नेपाली कांग्रेसका नेता एवम् पूर्व उपप्रधानमन्त्री कृष्णप्रसाद सिटौलाले जबसम्म संघीय सरकारले शिक्षा सम्बन्धी मापदण्डसहित शिक्षा ऐन ल्याउँदैन तबसम्म शिक्षा क्षेत्रमा अराजक बढ्दै जाने बताए। 'संघीय सरकारले शिक्षा ऐन ल्याउनुपर्छ'- नेता सिटौलाले भने- 'अनि मात्र शिक्षा क्षेत्रमा देखिएको अराजकतामा कमी आउँछ र प्रदेश तथा स्थानीय सरकारले पनि वाफिन्ने गरी शिक्षा ऐन ल्याउन पाउँदैनन्।'

अर्थमन्त्री खतिवडालाई लक्षित गर्दै नेता सिटौलाले भने- 'भद्रपुरमा निर्माणधीन अवस्थामा रहेको १४ करोड लागतको गिरिजाप्रसाद स्मृति भवनको काम किन रोकिएको हो, यसतर्फ सरकार किन ध्यान दिँदैन, यो भवन सरकारकै हो, कुनै व्यक्ति वा पार्टीको होइन।' स्मृति भवन निर्माणको काम तत्काल सुचारु गराउन उनले अर्थमन्त्री समक्ष आग्रह समेत गरेका थिए।

मेची बहुमुखी क्याम्पस सञ्चालक समितिका अध्यक्ष (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

गोप्य-पत्र: कालापानीलाई नेपाली भूभाग स्वीकार

भाषा, मंसिर २७। नेपाल-अंग्रेज युद्ध समाप्तिपछि सुगौली सन्धि हुनुअघि नै तत्कालीन इस्ट इण्डिया कम्पनी महाकाली नदीलाई नेपालसँगको सीमाना मान्न तयार रहेको एउटा पुरानो दस्तावेजले देखाएको छ।

सन् १८१५मा तत्कालीन इस्ट इण्डिया कम्पनीका गभर्नर जनरल लर्ड मोडराले ब्रिटिस सरकारको एउटा कर्मिटीलाई लेखेको गोप्य-पत्रमा काली नदीलाई उपनिवेशकालीन भारत र नेपालको सीमाका रूपमा स्वीकार गरेका थिए। कुमाउ युद्धमा आफ्ना सैनिकले गौर्खाली फौजलाई हराएपछि लेखिएको उक्त पत्रमा स्पष्टसँग सीमा फिटाउ गरिएको छ।

उक्त वेबोरासहितको पत्र लेखिएको फ्रण्डे १० महिनापछि नेपाल र इस्ट इण्डिया कम्पनीबीच सुगौली सन्धि भएको थियो। सन्धिको पाँचौँ बुँदामा नेपालका राजाहरूले काली नदी पश्चिमको भूभागलाई आफ्नो भनेर दावी नगर्ने उल्लेख

छ। सो 'गोप्य पत्र' सहित अन्य नेपाल-अंग्रेज युद्धका दस्तावेजहरू सन् १८२४ मा प्रकाशित 'पेपर्स रेसपेक्टिड टु नेपाल वार' नामक पुस्तकमा संग्रह गरिएका छन्। महाकाली नदीको उद्गमविन्दुका बारेमा नेपाल र भारतका अधिकारीहरूबीच लामो समयदेखि मतभेद कायम छ।

गोप्य-पत्र: अर्को प्रमाण
कालापानी विवादबारेको इतिहास नजिकबाट नियालेका कतिपय विद्वानहरूले लर्ड मोडराले सन् १८१५को जुन १ तारिखमा पठाएको पत्र भारतसँग लामो समयदेखि सीमा विवाद समाधान गर्न एउटा महत्वपूर्ण प्रमाण हुनसक्ने बीबीसीलाई बताएका छन्। त्यसले लिम्पियाधुरा, लिपुलेक र कालापानी क्षेत्रमाथि नेपालले गरिरहेको दावीलाई बल दिने उनीहरूको भनाइ छ। ४९ बुँदे उक्त पत्रको ३७ औँ बुँदामा कुमाउलाई आफूमा विलय गराउनुलाई 'मृत्यवान'

नेपालको नक्सा अविलम्ब जारी गर्न निर्देशन

भाषा, मंसिर २७। प्रतिनिधिसभाको अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध समितिले लिम्पियाधुरा, लिपुलेक, कालापानी र सुस्तालगायतका नेपाली भूमि समावेश गरी नेपालको नक्सा अविलम्ब जारी गर्न सरकारलाई निर्देशन दिएको छ।

समितिको शुक्रवारको बैठकले लिम्पियाधुरा, लिपुलेक र कालापानी क्षेत्रमा रहेका भारतीय सुरक्षा फौज फिर्ता गरी नेपालको भौगोलिक अखण्डताको रक्षा गर्न र भारत सरकारसँग आवश्यक तहमा (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

उपलब्ध भन्दै काली नदीलाई सीमाना बनाइने उल्लेख छ।

आफ्नो पत्रमा कुमाउमाथि नियन्त्रण गर्दा करमाफत हुने आम्दानी सविस्तर उल्लेख गरिएको भन्दै लर्ड मोडराले लेखेका छन्- 'म पश्चिम प्रान्तको सीमा अलकनन्दा र गंगा वा अन्ततः भागिरथी र गंगासम्म पुऱ्याउन प्रस्ताव गर्छु किनभने देशको भूगोलबारे राम्रोसँग सोचविचार गर्ने सामर्थ्य मसँग छ।' पूर्वतर्फको हाम्रो सीमा काली नदी हुनेछ, जुन हिमालयबाट निस्कन्छ र त्यहाँबाट लगभग सिधाबाटोबाट दक्षिणी क्षेत्र हुँदै समथर भूभागमा पुग्छ र त्यहाँ त्यसलाई गोष्पा भनेर चिनिन्छ।

इतिहासबारेकी एक अनुसन्धानकर्ता अर्वान्तिका रेग्मीका अनुसार इस्ट इण्डिया कम्पनीका गभर्नर जनरल फ्रान्सिस एडवार्ड र अडन ह्यास्टिङ्सलाई लर्ड मोडराले भन्ने गरिन्छ (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

डुबेर र कुटपिटबाट दुईको मृत्यु

सुनसरी, मंसिर २७। सुनसरीको रामधुनी नगरपालिका-७का ५५ वर्षीय पुरन चौधरीको तालमा डुबेर मृत्यु भएको छ।

स्थानीय रास तालमा पौडी खेल्ने क्रममा अचानक डुबेर घाइते भएका चौधरीको उपचारको क्रममा वीपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान धरानमा विहीवार मृत्यु भएको हो। घटनास्थलमा इलाका प्रहरी कार्यालय पकलीबाट प्रहरी टोली खटी गई थप अनुसन्धान भइरहेको उक्त कार्यालयले जनाएको छ।

यसैबीच खोटाङमा छिमेकीको कुटाइबाट एक युवकको मृत्यु भएको छ भने एक जना घाइते भएका छन्।

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

लिमर (कलेजो) तथा हेपटाइटिस रोगको डाक्टर आउने सूचना यस पटक २०७६ मंसिर २५ गते आइतबार आउदैहुन्छ ।
विर हस्पिटल काठमाण्डौबाट वरिष्ठ
डा. विकास जैशी
MBBS,MD,DM (HEPATOLOGY)
वरिष्ठ कलेजो, पेट, ग्याट्रिक, अल्सर,
जन्डीस तथा हेपटाइटिस रोग विशेषज्ञ
अग्रिम नाम दर्ता गनुहोस ०२३-५४३८९८,५८९१३३५६२४
कन्काई हस्पिटल प्रा. लि. विर्तामोड, भाषा
KANKAI HOSPITAL PVT. LTD. ०२३-५४३८०७

यौन तथा प्रजनन रोगका विरामीहरूका लागि सुशीको खबर
यही मंसिर २८ गते शनिवारका दिन काठमाडौँबाट आउनु हुने विशेषज्ञ डाक्टरद्वारा सेवा दिइने हुँदा विरामीहरूले मौकाको फाइदा लिनुहोला ।
हाम्रा सेवाहरू: सबै खालका शारीरिक तथा मानसिक यौन सम्बन्ध, पुख्रमा हुने शीघ्रपतन, घातु खन्ने, यौन सन्तुष्टि नहुने, यौन चाहना नहुने, चिलाउने, स्वन्दोष, सक्का यौन रोग साथै उमेर अनसार यौन अंगको विकास नहुने, महिलाहरूको महिनावारी गडबडी, सेतोपानी बग्ने, तल्लो पेट दुल्ने, बाँफोपन, ढाड दुल्ने, यौन सम्बन्धी सबै खालका समस्याहरूको सफल उपचार । त्यस्तै गरी महिला तथा पुख्रमा हुने निस्तान्तानको विशेष परामर्श तथा सफल उपचार गरिन्छ ।
माता मनकामना आयुर्वेद क्लिनिक
अनुवा पुल पूर्व बसिण, निलो सिसा भएको घर, बिर्तामोड, भाषा (०२३-५४५३३६, मो. ९८४२७५७९०४)

हार्दिक बधाई तथा शुभकामना

जलकुमार गुरुङ अध्यक्ष, पशुराम सिटौला उपाध्यक्ष, मेघराज बास्तोला सचिव, शारदा रिजाल कोषाध्यक्ष, देवेन्द्र सिटौला पुरुष सदस्य, पारस मैनाली पुरुष सदस्य, माया प्रधान खड्गी महिला सदस्य, बाला खरेल महिला सदस्य, सीता काफ्ले महिला सदस्य

बिर्तामोड घर बहाल संघ बिर्तामोडका उपाध्यक्ष जलकुमार गुरुङ बिर्तामोड साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता संस्थाकोहालै सम्पन्न निर्वाचनबाट गरिमामय अध्यक्ष पदमा निर्वाचित हुनुभएकोमा हार्दिक बधाई ज्ञापन गर्दछौं। त्यसैगरी उपाध्यक्षमा पशुराम सिटौला, सचिवमा मेघराज बाँस्तोला, कोषाध्यक्षमा शारदा रिजाल, सदस्यहरूमा देवेन्द्र सिटौला, पारस मैनाली, माया प्रधान खड्गी, बाला खरेल, सीता काफ्ले अत्यधिक मत ल्याई विजयी हुनुभएकोमा हार्दिक बधाई ज्ञापन गर्दै नवनिर्वाचित सम्पूर्ण कार्यसमितिलाई कार्यकाल सफलताको शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।
शारदाप्रसाद थपलिया: सचिव राजकुमार पोखरेल: अध्यक्ष
बिर्तामोड घर बहाल संघ बिर्तामोड परिवार, भाषा

FAMILY CLINIC
Dr. Kavita Mantry
INFERTILITY SPECIALIST
(Gold Medalist)
MD, (GYNAE & OBST) (KOL), MRCOG-1 (LONDON), DNB
नि:सन्तान दम्पतिको लागि राम्रो खबर छ
आल्ट्रा माँडर्न टेस्ट ट्यूब बेबी केन्द्र
.आई.भी.एफ. - IVF
इक.सी. - ICS
आई.यू.आई. - IUI
सबै प्रकारकी स्त्रीरोग चिकित्साको लागि सम्पर्क राख्ने ।
METROHEIGHT, 3RD FLOOR, DONBOSCOMORE, SEVOKE ROAD, SILIGURI-734001
PH. 0353-2545544, MOB. 9800983790, QUERY: 8372801570, WWW.FAMILYCLINICSILIGURI.COM
माँ हनुर को सपना अब सफल हुन्छ ।

नेपालीहरूको लागि अरपार्टी सेवा
निशान्त मोटरसाइकल पाटर्स एण्ड समिसिड सेन्टर
ROYAL ENFIELD को आधिकारिक विक्रेता (डिलर) भएकाले ROYAL ENFIELD को सम्पूर्ण पाटर्सहरूमा १०% छुट गरिएको छ ।
सातौँ बर्षमा प्रवेश गरेको सुखद उपलब्धमा अटो तीन चक्को टेम्पोको सम्पूर्ण पाटर्सहरू उपलब्ध नराउँदै इन्जिनसहितको सम्पूर्ण गर्नत सेवा सुचारु गरिएको छ ।
यहाँ जुनसुकै कम्पनीको मोटोसाइकल, स्कुटर र टेम्पोको सम्पूर्ण पाटर्स पाउनुका साथै इन्जिन गर्नत पनि गरिन्छ ।
निशान्त मोटरसाइकल पाटर्स एण्ड समिसिड सेन्टर
पाटर्स/विकीको पहिलो जल्लो इन्जिन साइड
निशान्त - ८३७२०७८४५४/८३८८४७३७९७
इण्डिया. ५८४०९६४४३३ नेपाल

जिल्लास्तरीय क्रिकेटमा भद्रपुर च्याम्पियन

भद्रपुर, मंसिर २७। आयोजक आदर्श क्रिकेट एकेडेमी भद्रपुर जिल्लास्तरीय टी ट्वान्टी लिग क्रिकेट प्रतियोगिताको च्याम्पियन बनेको छ। भद्रपुर-१०स्थित आदर्श सेवा समितिद्वारा सञ्चालित आदर्श क्रिकेट एकेडेमीको आयोजनामा मेची रंगशाला भद्रपुरमा विहीवार भएको फाइनल खेलमा धुलावारी क्रिकेट एकेडेमीलाई ५७ रनले पराजित गर्दै आयोजक भद्रपुर च्याम्पियन बनेको हो। प्रतियोगिताको उपाधि उचालेसँगै भद्रपुरले नगद ३५ हजारसहित ट्रफी र मेडल पाएको छ। उपविजेतामा चित्त बुझाएको धुलावारीले नगद २० हजारसहित ट्रफी र मेडल प्राप्त गरेको छ। टस जितेर पहिलो ब्याटिङ रोजेको भद्रपुर निर्धारित २० ओभरमा ८ विकेटको क्षतिमा १४५ रन जोड्न सफल भएको थियो। भद्रपुरका ओपनर ब्याट्सम्यान अर्जुन सुवेदी र उज्ज्वल काफ्लेले पहिलो विकेटका लागि महत्वपूर्ण साझेदारी गरे। काफ्लेले अर्धशतक प्रहार गर्दै ५२ रन र सुवेदीले ४० रन जोड्न सफल भए। धुलावारीका बलर शिवु राजवंशीले ३ विकेट र नित्य खडोलिया र सविन प्रसाईले १/१ विकेट

लिए। १४६ रनको उपाधि लक्ष्य लिएर मैदानमा उत्रिएको धुलावारी खराब प्रदर्शन गर्दै १५ ओभरमै सबै विकेट गुमाउँदै ८८ रनमै सीमित भयो। धुलावारीका नित्य खडोलियाले मात्र ३५ रन, भद्रपुरका अर्जुन सुवेदी र विपिन महतोको बलिङको अगाडि धुलावारीका वेस्ट ब्याट्सम्यान टिकन सकेनन्। सुवेदी र महतोले ४/४ विकेट लिए। फाइनल खेलको म्यान अफ द म्याच भद्रपुरका अर्जुन सुवेदी घोषित भए। प्रतियोगितामा वेस्ट ब्याट्सम्यान धुलावारीका नित्य खडोलिया, म्यान अफ द सिरिजमा धुलावारीका विकी खडोलिया, वेस्ट बलरमा भद्रपुरका प्रवेश कामती, उदीयमान खेलाडी दमकका सौजन धिमिरे र फेयर प्ले टिम कचनकवलको आदर्श क्रिकेट क्लब भएको छ। समापन कार्यक्रममा भद्रपुर नगरपालिका प्रमुख जीवनकुमार श्रेष्ठ, जिल्ला समन्वय समितिको उपाध्यक्ष मीना पराजुली, प्रहरी कार्यालय भद्रपुरका एसपी दिनेशराज मैनाली विजेता तथा उपविजेता टिमलाई पुरस्कार वितरण गरेको आदर्श क्रिकेट एकेडेमीका अध्यक्ष तुलसी कार्कीले जानकारी दिए।

८६ जना छात्रालाई साइकल

भद्रपुर, मंसिर २७। सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न अहिले भद्रपुरका सबै स्थानीय तह जोडतोडका साथ लागीपरेका छन्। प्रत्येक पालिकाले छुट्टा-छुट्टै ऐन नियम बनाएर सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिकस्तर सुधार गर्ने कामलाई तीव्र बनाएका छन्। यसै क्रममा भद्रपुर गाउँपालिकाले पनि आफ्ना पालिकाभित्र रहेका सामुदायिक विद्यालयका कक्षा ९मा अध्ययनरत छात्राहरूलाई साइकल वितरण गर्न शुरु गरेको छ। जनता मावि शरणामतीका ८५ जना

छात्रालाई साइकल वितरण गर्दै गाउँपालिकाले विद्यार्थीलाई पढाइप्रति प्रोत्साहन गर्न अभियान चलाएको गाउँपालिका अध्यक्ष जयनारायण साहले बताए। अर्को पलिन कक्षा ८ पास परेपछि छात्राले अध्ययन छाड्ने गरेका भन्दै

उनीहरूलाई पढाइमा निरन्तरता दिन प्रोत्साहन स्वरूप साइकल वितरण गरिएको अध्यक्ष साहले बताए। साह भन्नुन्- नजिकै विद्यालय नहुँदा कक्षा ८ उत्तीर्ण गरेपछि अध्ययनका लागि टाढाको विद्यालय जानुपर्ने हुँदा उनीहरूलाई सहज होस् भन्दै साइकल प्रदान गरिएको हो। गाउँपालिकाले डिल्लीराज, कुवाडीदेवी र जनकल्याण माध्यमिक विद्यालयमा कक्षा ९ मा अध्ययनरत छात्राहरूलाई पनि साइकल वितरण गर्ने भएको छ। जसका लागि १६ लाख बजेट गाउँपालिकाले छुट्टयाएको बताइएको छ।

चन्द्र समूहका जिल्ला इञ्चार्जसहित दुई पक्राउ

भद्रपुर, मंसिर २७। नेत्रविक्रम चन्द्र विप्लव समूहका स्याङ्जा जिल्ला इञ्चार्जसहित दुई जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। जिल्ला प्रहरी कार्यालय गोरखाबाट खटिएको प्रहरीको टोलीले विहीवारराति सदरमुकामको घ्याम्पेशाल चोकबाट उनीहरूलाई पक्राउ गरेको हो। पक्राउ पर्नेमा पोखरा महानगरपालिका-२७ स्थायी ठेगाना भएका ३३ वर्षीय गोकुल पराजुली र रुकुमको त्रिवेणी गाउँपालिका-१ घर भएका ३२ वर्षीय जीवन क्षेत्री रहेको प्रहरी नायब उपरीक्षक मित्रबन्धु शर्मांले जानकारी दिए। पक्राउ परेका पराजुली विप्लव समूहका स्याङ्जा जिल्ला इञ्चार्ज भएको उनले बताए। पक्राउ परेका क्षेत्री भने विप्लव समूहका कार्यकर्ता मात्र भएको खुल्न आएको प्रहरीले जनाएको छ। उनीहरूविरुद्ध शृङ्गार सार्वजनिक अपराध अन्तर्गत मुद्दा दर्ता गरी अनुसन्धान प्रक्रिया अगाडि बढाइएको प्रनाउ शर्मांले बताए।

कर्णालीको सहयोग विद्यार्थीलाई

बुधवारे, मंसिर २७। कर्णाली वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को बुद्धशांति बुधवारे सेवाकेन्द्रले आफ्नो कार्यक्षेत्र बुद्धशांति-४स्थित गणेश माध्यमिक विद्यालयमा शैक्षिकसहित खेलकूदका सामग्री वितरण गरेको छ। उक्त सहकारी संस्थाले एक समारोहका बीच प्राथमिक तहका सम्पूर्ण विद्यार्थीहरूलाई कापी र पेन्सिल तथा फोर्टबल, भलिबल, नेट र दुई थान फोहर सकेलन गर्ने डस्टविन समेत वितरण गरेको हो। विद्यालयका सहायक प्रधानाध्यापक रवीन्द्र मैनालीको

अध्यक्षतामा आयोजित सो कार्यक्रममा संस्थाका अध्यक्ष टवलबहादुर श्रेष्ठले सहायक प्रधानाध्यापक मैनालीलाई उक्त सामग्री हस्तान्तरण गरेका थिए। कार्यक्रममा संस्थाका उपाध्यक्ष ईश्वरीप्रसाद खरेल, कार्यालय व्यवस्थापन समितिका संयोजक दुर्गाप्रसाद पाठकले सहकारीको समुदायप्रति चासो शीर्षकको उद्देश्य अनुरूप सामग्री वितरण गरेको बताए। सहायक प्रधानाध्यापकले धन्यवाद ज्ञापन गरेको सो कार्यक्रम बुधवारे सेवा केन्द्रका प्रमुख मित्रबहादुर वस्नेतले सञ्चालन गरेका थिए।

प्राविधिक ...

प्रा.डा. पृथ्वीविक्रम राईको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा त्रिभुवन विश्वविद्यालयका रजिष्ट्रार डिल्लीराज उप्रेती, भद्रपुर नगरपालिकाका मेयर जीवनकुमार श्रेष्ठ, पूर्वसांसद सुधरकुमार शिवाकोटी, स्वयंसेवक भवन बुढाथोकी, कर्मचारीको तर्फबाट कमलसिंह राजवंशी, प्राध्यापक संघको तर्फबाट पुष्पप्रसाद खरेल लगायतले मन्त्रव्य राखेको कार्यक्रममा औचित्यमाथि क्याम्पस प्रमुख कमलप्रसाद गुणगोर्खाले प्रकाश पारेका थिए। क्याम्पस परिसरमा शिलान्यास भएको महिला छात्रावास र मार्गविकी भवनको लागत साढे ५ करोडभन्दा बढी रहेको छ। उक्त कामका लागि त्रिविभले हाल ४ करोड बजेट छुट्टयाएको छ। त्यस्तै क्याम्पसमै शिलान्यास भएको बौद्धिक वाटिकाको बजेट करिब ३० लाख रहेको छ। वाटिका निर्माणका लागि मंगल सेवा समितिले आर्थिक सहयोग गर्न बताइएको छ।

अशोक राई, २७ वर्षीय भविन राई र २५ वर्षीय बलराम राईको कुटपिटबाट गम्भीर घाइते भएका रमेशको शुकवार विहान मृत्यु भएको प्रहरीले जानकारी दिएको छ। कुटपिटमा संलग्न तीनै जना फरार छन्।

नेपालको ...

वार्ता गर्न समेत नेपाल सरकारलाई निर्देशन दिने निर्णय गरेको छ। सांसदहरूले भारतीय अतिक्रमणमा परेका नेपाली भूभागमा नेपालको सार्वभौम अधिकार र स्वामित्व सुदृढ गर्न भारत सरकारसँग राजनीतिक र कुटनीतिक तहमा अविलम्ब वार्ता गरी समस्या समाधान गर्न सुझाव दिएका थिए। समितिले गृहमन्त्रालय, भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालय, परराष्ट्र मन्त्रालयसहित अन्य सम्बन्धित मन्त्रालय र निकायको संयुक्त समन्वयकारी संयन्त्र निर्माण गरी एकीकृत रूपमा प्रभावकारी काम गर्न सरकारलाई निर्देशन दिने निर्णय गरेको छ। सांसदहरूले नेपालको भूमिको रक्षा तथा नेपाली नागरिकको सुरक्षा गर्न

दाजुंलाको कालापानीसमेतका क्षेत्रमा बसोबास गरिरहेका नेपालीलाई सहज रूपमा आवतजावत गर्न बाटो र अन्य सेवासुविधाको उपयुक्त व्यवस्था गर्नुपर्नेमा जोड दिएका थिए। बैठकमा गृहमन्त्री रामबहादुर थापाले सो क्षेत्रलागत अन्य सीमा क्षेत्रमा सुरक्षा पोष्ट विस्तारका लागि सशस्त्र प्रहरी बलको दरबन्दी बढाउन लागेको जानकारी दिए। भूमि व्यवस्थामन्त्री पद्मा अर्यालले सीमा विवाद समाधानका लागि सरकारको पहल सकारात्मक रूपमा अघि बढेको बताउँदै सो क्षेत्रका सम्पूर्ण नेपाली भूमि समेटेर शीघ्र नयाँ नक्सा जारी गर्ने बताइन्। समिति सभापति पवित्रा निरौला (खरेल)को अध्यक्षतामा बसेको बैठकमा पूर्वप्रधानमन्त्री एवम् समिति सदस्य माधवकुमार नेपाल, समिति सदस्यहरू प्रकाशमान सिंह, मोहन वानियाँ, भीम रावल, सरिता गिरी, अंगन सापकोटा र उमा रेग्मीले भारत सरकारसँग राजनीतिक र कुटनीतिक तहमा अविलम्ब वार्ता गरी समस्या समाधान गर्न सरकारलाई सुझाव दिएका थिए।

गोप्य पत्र ...

र उनले सन् १८९५ मा पठाएको पत्रले नै सुगौली सन्धिको आधार तयार पारेको हो। उनी भन्नुन्- उक्त पत्रमा सुगौली सन्धिको खाका देखा सकिन्छ। यदि नेपालले सम्मतिता गः भने पश्चिममा काली नदी सीमाना हुन्छ भनेर उक्त पत्रमा खुलाइएको छ। र, काली नदीको उद्गमस्थल नै सीमाना हुने लेखिएको छ। उनले काली नदीको मुहानालाई नेपालको सीमा भनेर स्थापित गराउन उक्त पत्र महत्वपूर्ण हुने बताइन्। ह्यास्टिङ्सको पत्रमा स्रोतबाट हुने प्रत्यक्ष लाभ बाहेक नजिककै चिनियाँ सीमा क्षेत्रका कारण पनि कुमाउ महत्वपूर्ण रहेको उल्लेख छ। हिमपर्वत पाटि चिनियाँ भूगोल रहेकाले चीनसँग सम्पर्क कायम गर्ने ठूलो अवसर रहेको उनले लेखेका छन्। पत्रमा शांतिताका लागि गोर्खा सरकारसँग छवटा शर्त राख्न पनि सुझाइएको छ, जसमा ब्रिटिस सरकारको विशेष अनुमति बिना कुनै पनि युरोपेली वा अमेरिकी नागरिकलाई नेपाली भूभागमा रहन

नदिने र सिक्किमका राजाको सुरक्षासहितका बुँदा समावेश छन्। सन् १८९६को मार्चमा सहमति भएको सुगौली सन्धिको पाँचौँ बुँदामा नेपाली पक्षले काली नदी पश्चिमको भूभाग र त्यहाँ बस्ने मानिसहरूप्रति कुनै किसिमको सरोकार व्यक्त नगर्ने उल्लेख छ। सुगौली सन्धिलाई नेपालका राजाले १८९६ को डिसेम्बर महिनामा अनुमोदन गरेको बताइन्छ। लिम्पियाधुरा महाकाली नदीको उद्गमस्थल सीमा मामिलावारे गहिरो अध्ययन गरेका नेपाली विज्ञहरूले काली नदीको उद्गमस्थल खोज्ने क्रममा आफूले नेपालको सीमाना लिम्पियाधुरासम्म रहेको तथ्य फेला पारेको बताएका छन्। सन् २०१५मा भारत र चीनबीच लिपुलेकलाई व्यापारिक नाकाका रूपमा विस्तार गर्ने सहमति भएपछि दुवै देशसँग आफ्नो असन्तुष्टि व्यक्त गरेको सुशील कोइराला नेतृत्वको सरकारले कालापानी र सुस्तावारे अध्ययन गर्न गठन गरेको समितिका संयोजक सूर्यनाथ उपाध्यायले आफूहरूले जुटाएका सम्पूर्ण तथ्यले नेपाली भूमि अतिक्रमित भइरहेको

निष्कर्ष निकालेको जानकारी दिए। हालै अनौपचारिक स्तरबाट नेपालको नयाँ नक्सा सार्वजनिक गरेको सीमा बचाउ अभियानमा आवद्ध पूर्व जलश्रोत सचिव डारिकानाथ बुङ्गेल लर्ड मोडराको पत्रलाई एउटा अनाटय पमाणको रूपमा पुस्तुत गर्न सकिने बताउँछन्। सुगौली सन्धि भएको २१ वर्षपछि सन् १८३७ मा जेवी तासीनले बनाएको नक्साले काली नदीलाई लिम्पियाधुराबाट बढेरहेको देखाएको विज्ञहरू बताउँछन्। सन् १८५६ तत्कालीन ब्रिटिस इण्डियाका सभ्य जनरलले बनाएको नक्साले पनि काली नदीको उद्गमस्थल लिम्पियाधुरा देखाएको उनीहरूको भनाइ छ। तर, १८५७ पछि ब्रिटिस इण्डियाले निकालेका नक्साहरूले काली नदीको उद्गमस्थल लिम्पियाधुरा देखाउन छाडेको तथा ती नक्सामा फर्त र व्यवहारिक रूपमा नै नेपाली भूभागमाथि गरिएको श्रृंखलाबद्ध अतिक्रमण भएको नेपाली सीमाविदहरूको बुझाइ रहेको वीवीसीले उल्लेख गरेको छ।

डुबेर ...
मृत्यु हुनेमा हल्ले सी-तुवाचुड नगरपालिका-७का २४ वर्षीय रमेश राई रहेका छन्। कुटपिटबाट सोही ठाउँका ३४ वर्षीय अशोक राई घाइते भएका छन्। विहीवार साँझ स्थानीय २१ वर्षीय

ब्लुबुक तथा लाइसेन्स हरायो
भद्रपुरको बिर्ताबजार पूर्व, हल्दिबारी जलथल जाने बाटोको पारिजात टोलबन्धे माकुरी रेष्टुरेण्ट आगासमा निम्न व्यहोरा भएको ब्लुबुक तथा लाइसेन्स हराएको हुँदा भेट्टाउनु महानुभावले निम्न ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनुहोला।
लाइसेन्स: देवीप्रसाद नेम्बाङ
लाइसेन्स नं. ०१-०६८०२८
ब्लुबुक: मो.०६५ ५८१९
टीकापारा राई (९८५९१०५४)

आकर्षक घडेरी बिक्रीमा
पुरानो शनिश्चरे-३ कठहरडाँडा हालको अर्जुनधारा-९ पशु हस्पिटल पूर्वपट्टि ३६ फुट मुकु भई पश्चिम फर्केको घरायसी तथा व्यापारिक प्रयोजनको लागि कालोपत्रे पिच बाटोले छोएका आकर्षक घडेरीहरू बिक्रीमा रहेको हुँदा इच्छुक महानुभावले तु सम्पर्क गर्नुहोला।
सम्पर्क: ९८४२६२४५०, ९८१७०२१८५५

सस्तोमा भिटा
- देवी पञ्चकन्या प्लटिड क्षेत्रमा मोहनमाया मावि रामचौकबाट सीधा उत्तर पार्टी प्यालेसबाट उत्तरपूर्व १ कट्टा भिटा/४० फुट मुख भएको।
- पञ्चकन्या प्लटिडमा राजमार्गबाट १०० मिटर उत्तर १३ घुर।
सम्पर्क: ९८१००४०३८९, ९८१२३०७०३३

होटल बिक्रीमा
बिर्तामोडको नयाँ बसपार्क एरियामा रहेको होटल (खाजगार) बिक्रीमा रहेकाले लिन चाहने व्यक्तिले तु-सम्पर्क गर्नुहोला।
सम्पर्क: ९८१५९८७५३९

होटल बिक्रीमा
कन्काई नगरपालिका-१ जामुनखाडीस्थित जुके कल्भर्ट छेउमा चालू अवस्थामा रहेको होटल तु-बिक्रीमा छ।
सम्पर्क: ९८१८११६७५७, ९८१६९७२५२९

साधारणसभा सम्बन्धी सूचना
यस संस्थाको छैटौँ वार्षिक साधारणसभा निम्न मिति, स्थान र समयमा हुने निर्णय भएकोले सम्पूर्णशेयर सदस्य महानुभावहरूलाई पत्र पठाइसकिएको छ। यदि कहीं कतै पत्र प्राप्त नभएमा यसै सूचनालाई आधारमानी उपस्थित भइदिनुहुन अनुरोध गरिन्छ।
मिति: २०७६ मंसिर २८ गते शनिवार
स्थान: सेन्टर प्वाइन्ट पार्टी प्यालेस, पश्चिम बसस्टेण्ड, बिर्तामोड
समय: दिनको ११ बजेदेखि
जनश्रुति महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., बिर्तामोड-५, भद्रपुर (फोन नं. ०२३-५४५०५१)

कर्मचारी तु-चाहियो
पञ्चकन्या हुँदै प्रोभिडेन्स कलेज, कृष्ण हल, मुक्तिचोक, महेश्वर शोर्सम पूर्व, कृष्णचोक, शनिश्चरे लाइन तथा लक्ष्मीपुरबाट दुर्गापुर, सिमसार, कालिमूढा हुँदै चम्पापुरसम्म पत्रिका वितरण गर्न कर्मचारी आवश्यकता भएकाले तु-सम्पर्क गर्नुहोला।
मोटरसाइकल हुनुपर्नेछ। तलब: १०,०००+ बोनसले गाडी सेन्टेन गर्न सकिनेछ।
सम्पर्क: ८८०१८०८०००, ८८१६६४९५७३

भद्रपुर नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
भद्रपुर, भद्रपुर
१ नं. प्रदेश, नेपाल

बोलपत्र आव्हानको सूचना
स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा आर्थिक ऐन, २०७६ अनुसार यस भद्रपुर नगरपालिका र हल्दिबारी गा.पा.को साभेदारीमा भद्रपुर न.पा. र हल्दिबारी गा.पा.को सीमानामा बहने देवनिया नदीमा नदीजन्म निर्माण सामग्रीको उत्खनन संकलन घाटगद्दी एवम् विक्री मूल्य शुल्क आ.व. ०७६/७७ का लागि स्वीकृत अध्यावधिक IEE प्रतिवेदनले निर्धारण गरे बमोजिम देहायका ठेक्का बन्दोबस्त गर्ने सम्बन्धमा मिति २०७६।०८।०६ गते प्रथमपटक १५ दिने सूचना प्रकाशित गरिएकोमा पर्याप्त बोलपत्र नपरेको हुँदा प्रथमपटक प्रकाशित मिति २०७६।०८।०६ गतेको सूचनाका शर्तहरूको अधिनमा रही पुनः ७ (सात) दिने सूचना प्रकाशित गरिएको व्यहोरा सम्बन्धित सबैलाई जानकारी गराइन्छ।
अन्य विस्तृत जानकारीका लागि कार्यालयको वेबसाइट www.bhadrapurmun.gov.np वा कार्यालयको सूचना पाटीमा हेर्न हुन वा कार्यालयमा सम्पर्क राख्नु होला।
तपसिल

ठे.नं.	विवरण	न्यूनतम ठेक्का अंक रु. (वार्षिक)	बोलपत्र फाराम इन्सुलर	बोलपत्र फाराम बन्दि गर्ने अन्तिम मिति	बोलपत्र फाराम दाखिला गर्ने अन्तिम मिति, समय	बोलपत्र फाराम खोल्ने मिति र समय
१	स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ घ (६), प्रदेश नं.१ को आर्थिक ऐन २०७६ को दफा ८ र अनुसूची ५ र भद्रपुर नगरपालिकाको आर्थिक ऐन २०७६ को दफा १३ र अनुसूची २२ अनुसार भद्रपुर न.पा. र हल्दिबारी गा.पा.को सिमानामा बहने देवनिया नदी घाट स्वीकृत अध्यावधिक IEE प्रतिवेदन अनुसार निम्नलिखित निर्माण सामग्रीको उत्खनन संकलन घाटगद्दी एवम् विक्री मूल्य शुल्क।	रु.१३,६३,७७७।०१	रु.१०००।००	२०७६।०९।०३ गते कार्यालय समयसम्म	२०७६।०९।०४ गते १२.०० बजेसम्म	२०७६।०९।०४ गते २.०० बजे पछि

कर्मचारी आवश्यकता
मिति: २०७६।०८।२७
यस श्रद्धा कृषि सहकारी संस्था लि. अर्जुनधाराको मिति २०७६।०८।१७ गते बसेको बैठकको निर्णय अनुसार निम्न लिखित कर्मचारीको आवश्यकता भएकोले अनुभवी तथा इच्छुक नेपाली नागरिकबाट २०७६।०९।०१ गतेसम्ममा आवेदनका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।
पद: सह-व्यवस्थापक संख्या: १
उमेर: २० वर्षदेखि ४० वर्ष नताघेको
न्यूनतम योग्यता: +२ उत्तीर्ण वा सो सरह, सहकारी सम्बन्धी ज्ञान भएको, लेखा सम्बन्धी ४ खाता सञ्चालन गर्न सक्ने
तलब सुविधा: समितिको निर्णय अनुसार परीक्षा दस्तुर: रु ५००-
परीक्षाको किसिम: लिखित, मौखिक र प्रयोगात्मक
पद: बजार प्रतिनिधि संख्या: १
उमेर: २० वर्षदेखि ४० वर्ष नताघेको
योग्यता: एसईई उत्तीर्ण, हिसाब किताब गर्न सक्ने, नेपाली नागरिक, परीक्षा दस्तुर: रु ३००-
परीक्षाको किसिम: लिखित, मौखिक र प्रयोगात्मक
दरखास्त दिने स्थान: संस्थाको कार्यालय, सालवारी रोड, खानेनी ट्याङ्की दक्षिण, अर्जुनधारा, भद्रपुर
सम्पर्क: ०२३-४६५००९, ९८४२६३४९८७

घर बनाउनका लागि नयाँ प्रविधि
इटा, गिट्टी, बालुवा दोस्रो, तेस्रो, चौथो तथा पाँचौँ तलासम्म लानका लागि सिनी क्रेन उपलब्ध छ। साथै मिक्सर, जेनेरेटर, भाइब्रेटर, रड, काट्टे-बटार्न कोरियन मेसिनहरू भाडामा उपलब्ध छ।
सम्पर्क: ०२३-५४५७५३, ९८१७९५४२३८

बिर्ता (सेफ्टी तथा ढल सफाई)
बिर्तामोड, भद्रपुर
(पहाडी क्षेत्रमा पनि यो सेवा उपलब्ध छ।)
मूपाल बुढाथोकी
023-545402
9825952677
9825952680
सेफ्टी तथा ढल सफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्कनुहोस्।

कविता/गजल

चुनौति

रोशन परियार

तिम्रो बैतनीको सागरमा
नतरेका मेरा प्राणहरु
तिम्रो भूगोलको खाडलमा
नखनिएको मेरो चिहान
तिम्रा नदिका पानीहरुमा
बगाउन नमिल्ने मेरा लासहरुको
एकमुष्ट उत्तर खोजिरहेछ
मेरो प्रतिनिधि खप्पर
र त्यसका खबटाहरु

तोपको मुखमा, बारुदको छरामा, बमको गोलामा
हरेक समय पडिकन आतुर भएका
मेरा कलेजोका लामाहरुको
आभाष छ कि छैन ?

कतै तिम्रो भूगोलमा मेरो तोपले बसाइँ नसरोस्
बारुदका छर्राहरुले नदिको पानी नसुकोस्
बैतनीका छातीहरुमा बमका गोलाहरु नतरुन्

मेरो छातीको आरनमा
तातिदैछन् फोक्सोका फलामहरु
आक्रोशको सान डुङ्गामा
उद्दिदैछन् सिरुपाते खुकुरीहरु
कतै मेरो खुकुरीले सीमानाका जजिर नकाटोस्
सीमानाकै छेऊका कलिला मुनाहरुको
फेद, टुप्यो नढालोस्
म जस्तै देखिने आकृतिहरुको
जङ्गल नफोडियोस्

बलभद्रको रगतबाट जन्मेको सन्तान हुँ म
हारको रेखा छैन मेरो निधारमा ।

धनकुटा, नेपाल

कुन बलि ठूलो-मान्छे कि राँगाको ?

हाँस्य-त्यंग्य

व्यंग्यनारान पाँडे

“के छापा गरिराख्या होला एस्तो नाथे समचारको
न्यून एत्रो तिर्पाल जत्रो फैलोत भको क्रान्तिपुरी
पत्रिकाले, लु हेर त पाँडे भाइ !” - भन्दै मेरो
अधिलतर एउटा पत्रिकाको पट्याएको पन्ना फ्याँके
आउँदा आउँदै आज गौथलीको बाऊले । र, कुर्सामा
बस्ते गननाए- “काम पाउन छाडेर हए भाइ,
काटमाडुंका रास्टिए भइरहका अक्बाहरुले, पिट्टिसे
काम पाउन छाआआउडेछन् ! सिन्यार पत्रकार गर्ने-
को हडसेतमा मलाई पो ठूलो ट्यान्सन, साला !”
उनका गनन सुन्दै मैले सोपत्रिकाको पट्याए

खोलेर हेरेँ- तर त्यो त मडसिर १८ गतेको ‘अन्नपूर्ण’
राष्ट्रिय दैनिकको पृष्ठ ५ र ६ को फाला रहेछ । र,
मैले हाँस्दै भने- “हनु यो त कान्तिपुर पत्रिकाको
पन्ना त होइन त । यो त ‘अन्नपूर्ण’ पो हो त ।”

उनले भन्ने सिडीओ अफिस- मुद्दा शाखाको
खपिस खर्दार वा देहाती इलाका प्रहरीको दर्ता
शाखाको चालू हल्दारले गाउँले सोभा-निमुखालाई
डोभिनेट गरे भँ मलाई हियाउँदै भने- “जे नाम नि
क्रान्तिपुरी नै हो । क्रान्तिपुरी भनीसि जम्भे
कर्यापक्रुप तेसैमा आइहाल्छ क्या । उड्ले-उड्ले
गोर्खापत्र भन् भनीसि दशोडा अक्बाको नाम लिन्नै
पर्यन, तेस्तै त हो नि अले ।”

मेरो पेटमा हाँसोको थामी नसक्नु भुमरी पर्यो र धित
मरुजेल हाँसेपछि भने- “भई गो- गो, लौ । तर यसमा
कुन समाचारलाई दाइले ‘यस्तो नाथे’ भन्या नि ?”

उनले कडके आँखाले मेरो अनुहारतिर हेर्दै मेरो
हातबाट सो पन्ना खोसे र आँखा तन्काए त्यसमा हेरे
अनि देब्रे हातका आँखाले चेपेर उनको टाउकोभन्दा
अग्लो फ्याल्ल पाउँ र एउटा शीर्षकमा दाहिने चोर
आँखाले देखाउँदै भने- “यो समचारको अले के
महतो छ र यो समचारको न्यून लेख्नु पर्यो ? लु भन
त ।”

उनले देखाएको शीर्षक थियो- ‘आठ हजार
राँगाको बलि’ । र, उनले पन्ना उचालिराखेकै
अवस्थामा स्वर निकालेर पढ्दै मैले भने- “आठ
हजार राँगाको बलि । अनि के भो त ? बारा जिल्ला-
महागढीमाई नगरपालिकाको बरियारपुरस्थित गढीमाई
मन्दिर क्षेत्रको ब्रह्मथानमा पाँच-पाँच वर्षमा मेला
लाग्छ र त्यहाँ राँगा, सुँगुर, बोका, हाँस, कुखुरा, मुसा
आदि हजारौंको बलि दिने चलन नयाँ होइन क्या
दाइ । यस वर्ष राँगाको पनि बजारभाउले अरुहरुको
जस्तै आकाश छोयो होला र धन आठ हजार मात्र
राँगा काटिएछन् । समाचार ठिकै त छ नि ।”

उनले चर्केर भने- “मलाई किन सिकाउँछौं तपई ?
मभन्दा जान्ने किन हुनु परेको तातो र छरो ! म के
कुरो भन्ने इस्टिमेट गरेर कुरो थाल्दै माते हुँदाहुँदै तपई
किन गढीमाई र सढीमाईको हिस्टोरी र भूगोल-
सँस्कीर्ति छाँट्ने पँडित कि पीयछडी डाडर हुन
खोड्छौं है ?”

उनले मुटो बटोरि अनुहार फुलाए । ‘अब उनले
काँचो बबण्डर गर्छन्’ भन्ने मेरो पुरानो अनुभवले

मलाई तर्खायो र मैले भने- “मेरो गलती भयो, एक्यूज
मी दाइ !”

तब उनले मतिर मुटो घुमाउदै नर्मल स्वरमा भने-
“भइयो, एक्यूज मी माथ्यो, आजलाई मैले तपईलाई
एक्यूज मी गरें । अइन्दा म जस्तो उचो व्याक्तितो
बोलिराख्या ठाममा तपई जस्तो निचो व्याक्तितो मुख
चिलाए पनि प्याप्यार गरेर डिस्टप गर्नु नि ।”

मैले प्रहरीको हतकडीमा जकाडिएको पाकेटमार
जस्तो नतमस्तक भएर केवल ‘ह’स भने ।

उनी भन्दै गए- “आज तपईकाँ यो अक्बा बोक्रे
के भन् आइरथै भन्ताऊ भने, अब हाम्रा देउता-देउती
पनि राँगा-साँगा, बोका-बोकी, कुखा-कुखी, हाँस-
हाँसनी, मुसा-मुसीका बलि भोगेर सेटिफाई हुने
उड्लेका देउता-देउती जस्ता दलित छैन् क्या पाँडे
भाइ । हाम्रो यो मातरिभूई नेपालका देउता-देउतीले नै
हाम्रो पाटीलाई बौमतको शक्तिशाली बनाएसि हामरेले
निउँधेरको स्टण्डर उठाका छु । हामरेले उँधेरलाई
सत्र-अठार हज्जार कञ्चन-कञ्चन नेपाली मान्छेको
बलि चढाएसि माते उँधेरले हामरेलाई बल्यो बनाका
हुन् । नाई त भन्भनेदेखुन् एस देशाँ को बल्यो थ्यो
भन्ने तपईलाई नि मालमै होला । तेसो भा हुँदाखेरिन्
अले काँ-काँ ककल्ले राँगा-कुखाको बलि दिनुको
कौनै भेलु हुन्छ त ? भवान-भवानीका नाममा जीउ-
जन्तु काटेर-मारेर त उइ मासु हसुनें मेलो त हो नि ।
उइ निउँपिउं गरेर मासु खाने ट्याउटिस ! आठ हज्जार
मान्छेको बलि दिया समचारलाई न्यून बना‘भा लौ त
भनु आकाँ कुरो भन्नु नै भने- हामरेले बलि चढाका
एउटा पनि ज्यान भवान बाएक हामरे मदे कसैले
चोक्दया’ करइ अथवा भाँडामा चडनेकेरे भुरे अथवा
भोल हालेर चाइनेकेरे गर्दा पका’र खायो त ? छ्याः
! हामी राच्छेस हम् र जे पा‘तेसके गोस् खान्छौ त ?
हो तेस्तो भवानले माते खाने ज्यानको माते पो
भवानलाई बलि चढाउन मिल्छ त । खै कुरो बुज्या ती
राँगा-भुईँसी बलि चढाउनेहरूले ? तेस्ता नाथे बलि
चढाउनेले कुन देश जोत्भोक गन बर्दान पाउनु हो
कोनि । नेपाल देशको सेरोफेरो त हामरेले पाइसक्यौं
ब्यारे ।...अले पनि हामरेले हाम्रा बस गाडी, कार
गाडी, ट्यासी गाडी, टडक, पिपक गाडी, टेक्टर इतेदि
थोत्रा र तिन्का डाइबर मार्फत दिनमा एउटा-
दोडादेखुन् अठार-उन्नाइस थानसम्म नेपाली मान्छेको
बलि देउता-देउतीका नस्ता-सितनका लागि

चढाइराखेका छु भन्ने न्यून डेलीका डेली तपईले नि
सुनिराखेकै होउलाउ । तेसो पो त हेर्ने दिस्टिकोन त ।
अनि यत्रो तिर्पाले रास्टिए अक्बावामा लाटकोसेरा-
टाउके अछेपमा हेट लइन राखेर हजुरबाऊको पालाको
हत्यार उचालेको फोटा राखी-राखी यो अर्न्युको
क्रान्तिपुरीमा यत्रो खान एस्तो न्यून छापा गर्थ्यो त ?
बिकामे भ’छु हजो पाँडे भाइ, काटमाडुंका
अक्बाबरेहर् कर्मशः बिकामे हुँदै ग’छु । कुन
समचारको न्यून छापा गर्नु भन् मलाई सोदुन
छाडिहाले, के गर्ने !”

उनले निकै लामो आइ ताने र छिप्पेको बाँसका
जरा जस्ता आँला पढकाउन थाले । यस मौकामा फेरि
मेरो मुख थामिएनछ र फ्यासस फुस्किएछ- “हो हुन त,
मान्छे खान पक्केका ब्याँसा र चितुवाह्वर अरु
शिकारले सन्तुष्ट हुँदैन भन्ने मैले पनि सुकेको हुँ ।”

उनले खुशी हुँदै भने- “म नचाईने र यो बिस्सो-
सस्सारका ठूलाला भाइवान-साइनाटिसहरूले
नभनिरका कुरा कैल्यै भन्नु के त ? आमई नि ! अनि
अले नेपालका कुनै देउता-देउतीले राँगा-भुईँसी,
सुँगुर-सुँगुर, बोका-उका, कुखा-उखा, हाँस-उँस, मुसा-
उसाको बलि रचाउनु त इस् । र, बलि दिनेले बर्दान
पाउनु त उस् । हामरेले उबेला देको सत्र-अठार
हज्जार कलकलाउँदा नेपाली ज्यानको बलि र अले
डेलीका डेली घटीमा एक थान-दुई थान र बढीमा
अठार-उन्नाइस थानका दरको मातौ बलिलाई अरुले
के खार’ जित्छन् त है भाइ ? अनि यो क्रान्तिपुरी
पत्रिकाको अर्न्युले एस्तो लिटिल समचारको न्यून
छापा गरेको पढेसि मरो कन्यारो तात्या हो ।...र,
अब म तरुन्ताको तु घर जान्छु र अस्तिस सोस-सत्र दिन
देखुन् मसित लिबिड ट्यायाद खोलिराखेकी मेरी
रामदुलारीसँग बैठक बसी उसैलाई लेर काटमाडुं जाने
पस्ताउ पास गर्छु । रामदुलारी मसित गई भने
काटमाडुंमा डिसकेस-कचेडा मच्चाउन ऊ कम तिखी
छ ? उसको सयोगले म आगो नफुकी काँ छोड्छु र !
एएए, तेसै हामरेलाई उछिन्न आठ हज्जार राँगाको
बलिको दवाँस पिटन पाईछ के त ।...र, अले म हिनें
पनि है पाँडे भाइ ।”.....

अनि फुर्तिसाथ बाटो लागे । र, उनी गइरहेतिर हेर्दै
मैले मनमनै भने- “कुन बलि ठूलो-मान्छेको कि
राँगाको ? यो चाहिँ एक किसिमले प्रस्ट पारेकै हुन्
उनले घुमाई-फिराईआज !”.....

सिमामा र सपना

रमेश समवर्शी

अगाडिको सिटमा बसेर के-के चलाउँछन् ध्यान दिएर
हेछु । एकैछिनमा ती मालिकको घर पुन्छु । मालिक उत्रिएर
घरकै काममा लाग्छन् । म भने गाडीलाई मन मनै घुमाएर
पार्किङ गराउन खोज्छु ।

ती मालिककै छिमेकी रहिछन्- सिमामा । उनी त्यहीं
थिइन्, उनका भाइहरु र दाइ जस्ता देखिने युवक पनि
थिए । उनी अलिक अनिंदो देखिन्थे । उनीहरु आफैँ सम्बाद
गर्दै थिए । खोई, के कारणले अनिंदो भएको भनेर । साना
भाइहरुले हाँस्दै भनेका थिए... कुन बजार जान नपाएको
भनेर दाजुलाई जिस्काउँदै पनि थिए । त्यहीनेर दाजुभाइको
घर सुनेर हाँसो रोक्न नसकेर मुस्कुराएकी थिइन् सिमामा ।
मैले झल्क्यै हेरेँ । कहीं देखे जस्तो । चिने जस्तो । अनायासै
मैले उनले लगाएको कुर्ताको बाहुलामा तानेर सोधे- ‘तिमी
त्यहीं केटी होइनौं ?’

उनले हो, को संकेत गरिन् । मलाई भने नमिठो लागेर
आयो । केही नबोली, कुनै प्रतिक्रिया नजनाई म छिमेकी
घरतिर गएँ । हो त्यहीं, ती वृद्धा बर्बराउँदै थिइन् । आफन्तको
वियोगमा पीडा कसलाई हुँदैन । त्यस्तै पीडामा बर्बराएकी
हुन् ती वृद्धा । घरमै पसल भएकाले मलाई त्यहाँ जानु कुनै
संकोच नै भएन । मैले चुरोट खाने बहाना गरें । आमैले
चुरोट खोज्न थालेपछि मैले भने मोबाइल निकालेर क्यामेरा
सेट गरें । तर, मभन्दा आँमै चलाख निस्किन् । भनिन्-
‘किन खिच्नु र मेरो फोटो ।’

अधिल्लो दिनको साँफ फेसबुक चलाउँदै गर्दा साथी
अर्जुन मेचेले पोस्ट गरेको सूचनाले मेरो दिमागमा गह्रौँ
गरी घर गरेको थियो । अर्जुनधारा नगरपालिकाका खेलकुद
संयोजक मेचेले समितिलाई जानकारी नगराई फुटबल
खेलाडीको छनौटका लागि सूचना प्रकाशित गरेका थिए ।
आफू पनि सदस्य भएको नाताले जानकारी पाउनुपर्ने
जिकिर मेरो दिमागमा चलिरहेको थियो । मनोमानी ढंगले
सूचना निकालेको देखेर भ्र्वाक चलिरहेकै थियो, भोलि
विहान फोन गरेर समाचार लेख्नुपर्ला भन्ने सोचिरहेको
थिएँ । लेखेको चाहिँ थिइन् ।

संयोगवश, अर्जुनधाराका मेयार हरिकुमार रानासंग भेट

भएको बेला सोधेको थिएँ- ‘मेयार साव खेलकुदमा मनपरी
शुरु भएछ नि !’ उहाँले पनि भन्नुभएको थियो- ‘यस्तो
नगर्नुपर्ने, साथीभाइसंग बसेर निर्णय गरिनुपर्ने हो, म बुझ्छु
नी है वावु !’

चित्त नबुझेको विपनाका कुराले सपनामा पनि छाडिने
रहेनछ । मसीर २३ गतेको यो घटना भोलिपल्ट सुल्फाउँला
भन्ने थियो । तर, त्यहीं रात सपनामा आइदियो । कुरा
गर्न बाँकी नै छ, यथार्थ बुझौला विहान भएपछि । तर,
समाचार लेख्न मन लागिरहेको छ । शीर्षक छ- ‘अर्जुनधारा
खेलकुदमा मनपरी शुरु !’

यही समाचार लेख्ने सुरु थियो । आमैको पीडामा म
अल्फिर् । आमैको भन्दा पनि सिमामासंगको फल्यास
ब्याकमा । आमैको फोटो खिचनलाग्दा सिमामा पनि हामीनेर
आइपुगेकी थिइन् ।

‘के लेख्नु परेको नि अर्काको कुरा ?’, आउनासाथ उनले
भनिन् । अप्रह हो कि अनुग्रह ? बुझ्न सकिन्न । पत्रकारको

धर्म सम्भिएँ, विना अनुमति समाचार लेख्नु, फोटो खिच्नु
पनि आचारसंहिताले दिँदैन । दोधारमा परें । सिमामाले
केही फलफूल दिए जस्तो लाग्यो । उनीतिर हेरेँ । तर,
उनले त फ्याँट भुईँमा पो राखिदिएकी रहिछन् । ‘यसरी
दिन्छन् खानेकुरा ?’ -मैले भन्यौं । उनले केही प्रतिक्रिया
दिइदन् । मात्र हेरिरहिन्... रिसएँ भँ गरेँ ।

सिमामालाई एकछिन अधि भेटेको हो । त्यही पनि
गाडी मालिकको घरमा । हिजो कतै देखेको पनि थिएँ
जस्तो लाग्छ । म अहिले जहाँ बस्छु, त्यो चौतारा हुनुपर्छ ।

मैले एक रात बित्ताएको छु त्यहाँ परिवारसंग । भूयाल
ढोका देखेको छैन । हामी वसेको बायाँपट्टि भोल्गे पुल छ
जस्तो लाग्छ । घर नगरपालिकाको भवन छ जस्तो पनि
लाग्छ । जे-जस्तो लागे पनि मैले सिमामालाई देखेको
चाहिँ भोल्गे पुलबाटै आउँदै गरेको नै हो ।

उनी अधि-अधि थिइन् । साधारण कुर्ता शुरुवाल
पहिरनमा सिमामाका पछि केही सिस्टरहरु जस्ता देखिने
महिलाहरु थिए । उनी मेरैसामु आएर केही भनिरहेकी
थिइन् । आवाज स्पष्ट थिएँ । सम्भवतः कुनै याचना
गरिरहेकी थिइन् ।

मैले हुँदैन वा छैन त्यस्तै जवाफ आउने प्रतिक्रिया
दिएँ । उनी अधि बढिन् । पछिमात्र देखेँ, सिस्टरहरुका पछाडि
शव बोकिएको रहेछ । म ङाइभर साथीसंग नै गफिइहेको
थिएँ । जून चौतारा भनिएको छ नि, हो त्यही हो मेरो
हिजोदेखिको घर । भर्खै बसाई आए जस्तो भएको छ ।
पाँच धुर भनिएको त्यो चौतारामा एक रात बितिसकेको
छ असहजपूर्वक । मेरो साथीले पनि पाँच
धुर पुन्छ होला भन्ने टाउको हल्लाएपछि
मेरो मन हुक्क भएको छ ।

त्यस घर भनौं वा चौतारा । चौतारा भनौं, मेरो परिवारको
सरसामानले भरिएको छ । घर भनौं, जोकोही पनि पसेर
आँगटन खोज्छन् । विहान उज्यालो हुन पाएको छैन, दुई
नानीहरु आएर जबरजस्ती लुकामारी खेल्छन् सरसामान
माथि । फेरि, खजुरो र बिच्छी एकापसमा लडाईँ खेल्दै भित्रै
पसेपछि मान्नुको विकल्प नदेखेर चपपलको सहारा
लिएको थिएँ ।

हामी आफ्नै गफको धुनमा थियौं । गफकै क्रममा हाम्रा अधिलिटरबाट एक हुल
दायाँपट्टिको भवनतिर छिर्‍यो । हामीले वास्ता गरेनौं । अगाडि
पार्किङ गरेको गाडी हेर्दै गफ अधि बढिरहेको थियो । त्यहीवेला
साथीले चलाउने गाडीको मालिक आएर म पनि सँगै
गफको थिएँ । मालिकको घर पुगेपछि भेटिएकी थिइन्
सिमामा । उनीहरु त्यहाँ गाईको दूध लिन पुगेका रहेछन् ।
गाडी मालिकको आँगनमा फड्कै पछिपछि चौताराको याद
आयो अनि दौडिएको थिएँ सिमामाको घर ।

आमै बर्बराउँदै गर्दा म सिमामाको घर पुगेको थिएँ ।

मलाई आमैले भन्दा पनि सिमामाले नै खुलेर वताउन
चाहिनथुन् । उनका बुवा घरबाट हराएको धेरै भएको रहेछ ।
हिजोमात्र खोइ कसले खबर पठाएछन् फेला परेको तर
मृत । ‘खोपिल्टो जस्तो ठाउँमा रहेछ’ -उनले भनिन्- ‘मलाई
उठाउनु भन्दै थिएँ सकिन्न !’

अब मलाई नमिठो लागेर आयो । उनै हराएका बुवा
लिएर सिमामा मेरो छेऊ आएकी रहिछन् । त्यो बेला
उनले के याचना गरेकी थिइन्, सोझै आँट आएन यतिखेर ।
सुक्नुकाइरहेकी थिइन् सिमामा ।

साँच्चै भन्ने हो भने मैले सिमामालाई किन नकारेको
थिएँ ! मलाई विर्तामोडका थोका र गल्लीमा मार्केटिङमा
लागेका भाइबहिनीले गरेका अनुनय र विनय सम्भेर हो,
अरु कुनै कारण छैन । त्यस्तै ठानेर मैले कुरा नसुनी,
नबुझी सिमामालाई ‘हुन’को जवाफ फर्काएको थिएँ ।

दुख त सबैलाई पर्छ । मलाई पनि दुख परेर यहाँसम्मको
जीवनयात्रा पार गरेको हुँ । जून घर भनेर एक रात बितिएको
चौतारा थियो । र, त्यहाँ रात बित्नाउने अरु मेरा परिवारका
सदस्य थिए नि । ती पनि परिवारका सबै दिवंगत सदस्य
नै थिए । जसरी सिमामाका बुवा दिवंगत भएर चौतारा
अगाडि ल्याइँदै थियो ।

मैले चौतारामा बास बस्नुअघि भ्र्वापा अर्जुनधारामा
सिन्तु निल्लुको पापा अर्थात् मेरो मामा वितेको खबर पाएको
थिएँ । मेरो आमा र उहाँ दाजुभाइका सन्तान थिए । तर,
मेरो आमा, आमा अनि छेमा यसअघि नै वितिसकनुभएको
थियो । जो सपनामा परिवारका सदस्य बनेर चौतारामा
बास बस्न आइपुगेका थिए ।

सायद, दिवंगत आत्माहरुको पनि भेट हुँदो हो । त्यहीं
भेटपछि आफ्ना सन्तानलाई सम्भिएँ, वा मैले उहाँहरुलाई
सम्भिएँ । चौताराको बास बनेर यो तेह्रथुमको सदरमुकाम
म्याडलुङको ब्बु हेभन होटलको १०१ नम्बर कोठामा
विहानको उज्यालो हुने लाग्दा सपना बनेर आइदियो ।

नजिकै रहेको म्याडलुङ देवीको मन्दिरमा घण्टहरुको
चर्को आवाज आइरहेको छ यतिवेला । म ब्यूँफदा आवाज
थिएँ, आधा घण्टा अधिसम्म पनि थिएँ । पौने ६ भएछ
अहिले । ब्यूँफदा सवा तीन भएको थियो । छैवैको वेडमा
भाइ नारायण अर्याल ब्यूँफेर मोबाइल चलाइरहेको थियो ।
उ पनि अहिले त निदाइसकेछ । अर्को वेडमा भाइ राजु
पौडेल धुरेर निद्रा पुर्‍याउँदैछ निरन्तर ।

ढोका र भूयालका कापबाट छिरेका ठिहीले टाईपिड
गरिरहेका दुवै हातका पाखुरा चियिइसकेका छन् ।
कच्चाट्टका निन्द्राले आँखा पोल्न लि थाल्यो । अब म
सुत्नु कि उठ्नु ? आँखा अहिले पो पोल्न थाल्यो । भरेँ
दिउँसो भंगिमानसिंह तुम्बाहाम्फे स्मृति गोल्डकपको लाइभ
गर्नुछ, गोलनेपालबाट । अनिंदो वस्दा प्रेसर बढ्ला भन्ने
डर छ ।

तर जेहोस, पहिलो रात वा विहानको यो हो मेरो कर्म ।
म सम्भिरहेको छु पत्रकार मित्र कुमार भट्टराईलाई । जतिखेर
जे फुछ्छ टिपेर रान्फुछ्छ भन्ने शब्द मेरो मनमा भए पनि
उनले दोहोर्‍याइदिएका थिए । अनि एकै पटकमा फाइनल
गरें -सिमामासंगको भेट र सपना ।

सबैखाले विभेदको अन्त्य गर्नुपर्नेमा जोड

र भाषाको संरक्षणका लागि उनीहरूले सरकारको ध्यानाकर्षण समेत गराए । भाषाका विविध जातीय, धार्मिक, भौगोलिक, भाषिक, वर्गीय, लिङ्गीय समस्याका बारेमा विभिन्न क्षेत्रका प्रतिनिधिहरू आफ्ना भोगाइ आदान-प्रदान गरेका थिए । उनीहरूले भाषा बहुजाति, बहुभाषी, बहुसंस्कृतिको जिल्ला भएको र यहाँ बहुपक्षीय सहिष्णुता समेत रहेको चर्चा गर्दै सामाजिक सदभाव र सहिष्णुताका लागि जिल्लास्थित संवाद समूहले महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको बताए ।

प्रोफेसर मिश्र, नेपाल मधेस फाउण्डेशनका तुलानारायण शाहले समाजका विविध पक्षको प्रस्तुति राखेका थिए । छलफलमा राष्ट्रिय उपभोक्ता मञ्चका जिल्ला अध्यक्ष मदनगोपाल सुब्बा, नेपाली कांग्रेसका पूर्व जिल्ला सचिव दयानन्द गोश्वामी, राष्ट्रिय जनता पार्टीका पूर्व अध्यक्ष सूर्यनारायण गणेश, राष्ट्रिय जनमुक्ति पार्टीका जिल्ला अध्यक्ष पशुराम मगर, विर्तामोड नगरपालिकाका कार्यपालिका सदस्य निता घतानी, राजवंशी इतिहासविद् पानीलाल राजवंशी, राजवंशी समाज विकास समितिका सदस्य पशुरामसिंह राजवंशी, आदिवादी युवा नेताहरु मोहन राजवंशी, जीवनसिंह राजवंशी, सञ्चारकर्मी अर्जुन राजवंशीले विभिन्न धारणा राखेका थिए । छलफलको सञ्चालन संवाद समूह युवा समूहका सदस्य अभय राजवंशीले गरेका थिए ।

विर्तामोड, मंसिर २७। समाजमा अझै पनि विभिन्नखाले विभेद कायम रहेको भन्दै विर्तामोडमा आयोजित एक छलफलका सहभागीले सबैखाले विभेद र उत्पीडनमा परेकाहरूको समस्यालाई सबैको साझा समस्याको रूपमा उजागर गर्नुपर्नेमा जोड दिएका छन् ।
उनीहरूले सबैखाले विभेदको अन्त्य गरी सामाजिक न्यायसहितको समृद्ध समाज निर्माणमा अग्रसर हुन सरकारको ध्यानाकर्षण समेत गरेका छन् ।

अमेरिकाको लुइस युनिभर्सिटी अंग्रेजी विभागका प्रमुख तथा लेखक प्रमोदकुमार मिश्रले सहजीकरण गरेको छलफलमा समाजका विभिन्न पक्ष, त्यहाँ देखिएका सहजता र असहजताका बारेमा सहभागीले आफ्नो धारणा राखेका थिए । संघीयता कार्यान्वयनपछि भएको सहजता र जटिलताबारे चर्चा हुनुका साथै मुलुकमा सुशासन बहालीका लागि सबै जिम्मेवाररूपले अग्रसर हुनुपर्नेमा जोड दिइएको थियो ।
विभिन्न जाति र भाषिको पहिचानका साथै संस्कृति

अर्जुनधारामा जनगुनासो बढ्यो

विर्तामोड, मंसिर २७। अर्जुनधारा नगरपालिका वडा नं. १ ले आयोजना गरेका अधिकांश कार्यक्रमबारे जनगुनासो बढेको छ ।

जनप्रतिनिधि र कर्मचारीबीच आपसी समन्वय नहुँदा वडाका कार्यक्रमहरू प्रभावित बन्ने गरेको छ । वडा नं. १ ले मंसिर २७ गते वडास्तरीय युवा परिषद् र खेलकुद विकास समिति गठन गर्ने भनेर वडामा रहेका युवा र राजनीतिक दललाई निमन्त्रणा गरिएको भए पनि कर्मचारी र जनप्रतिनिधिबीच समन्वय नहुँदा कार्यक्रम नै हुन सकेन ।

स्थानीय संघ-संस्था, युवा, राजनीतिक दल, सञ्चारकर्मी लगायतलाई कार्यक्रममा निमन्त्रणा गरिएको र निर्धारित समयमा सबैको उपस्थिति रहे पनि वडाध्यक्ष लगायतका जनप्रतिनिधिहरू उपस्थित नहुँदा कार्यक्रमका सहभागी अतिथि तथा स्थानीय युवा समयको बर्बादी भएको भन्दै फर्किएका थिए ।

सर्वसाधारण तथा युवा प्रतिनिधिहरूलाई बोलाइए पनि खेलकुद विकास समिति र युवा परिषद् किन गठन हुन सकेन भन्ने विषयमा वडा सचिव खगेन्द्र लिड्डेले जनप्रतिनिधिहरूको मनबुसीका कारण सर्वसाधारण र अतिथिहरूलाई कष्ट भएकोमा क्षमायाचना गर्दै वडाध्यक्ष आफैले पत्राचार गर्नु भनेर पत्राचार गरेको तर वडाध्यक्ष गजाधर खतिवडाले आफू नभ्याउने जानकारी गराएपछि उक्त

समस्या आएको उनले बताए । कार्यक्रमका विषयमा वडाध्यक्ष गजाधर खतिवडाले आफू सदमुकाम जानु परेको र कार्यक्रम उपस्थित हुनेहरूले सक्दा हुन्छ भन्ने प्रतिक्रिया दिएको भए पनि वडा अध्यक्ष विना कसरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु भन्ने दोधारमा परेकोले यस्तो भएको उनले बताए ।

त्यसैगरी कार्यक्रममा उपस्थित सिंहदेवी मावि सिस्नेका प्रधानाध्यापक खड्का गोलेले वडाध्यक्षलाई कार्यक्रम के हो भनेर बुझ्दा वडाध्यक्ष खतिवडाले समय निर्धारण गरी कार्यक्रमको आयोजना गर्ने बताउँदै कार्यक्रमको समयसीमा नतोक्न निर्देशन दिएको बताए ।

वडा नं. १ मा गत २० गते पशुपक्षी पक्रेट प्याकेज घोषणा गर्दा समेत समन्वय नभएका कारण स्थानीयको थोरै

उपस्थितता कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो । कार्यक्रममा वडाध्यक्ष अफ नेपालका प्रतिस्पर्धी विकास लिम्बूलाई टप ४ भित्र पर्न सफल भएकोमा सम्मान समेत गरीने भनिए पनि उक्त कार्यक्रम हुन नसकेको बताइएको छ ।

वडाध्यक्ष खतिवडाले आफू कार्यालयमा नभएको समयमा कार्यवाहक समेत कसैलाई नदिएको कारण १ नं. वडा कार्यालयमा समस्या आउने गरेको स्थानीयवासीले गुनासो गरेका थिए ।

खेलकुद विकास समिति र युवा परिषद् गठन कार्यक्रमका लागि नगरपालिकाको उपप्रमुख कमला आचार्यलाई प्रमुख अतिथि बनाए पनि आचार्यलाई फोन मार्फत नै कार्यक्रम स्थगित भएको पक्रेट प्याकेज घोषणा गर्दा समेत समन्वय नभएका कारण स्थानीयको थोरै

कर्मचारी आवश्यकता

हासो यस फर्म नमुना सप्लायर्स विर्तामोड भन्ने कर्मचारी आवश्यक भएकोले सात दिनभित्र सम्पर्क गर्नु होला ।
पद : मार्केटिङ अफिसर
संख्या : ८ जना (महिला पुरुष)
योग्यता : SEE वा सो सरह
तलब : मासिक रु. २५,०००/- (पचिस हजार)

नमूना सप्लायर्स

कञ्चनजंघा हस्पिटल अगाडि सौदाघर ठेउ विर्तामोड
फोन : ९८०३२२५७६०, ९८०१९७०९९७
नोट: फर्म खुल्ला छ चाडो फर्म भन्नु होला ।

सहभागी बनौ ! अवलोकन गरौ !!

तेस्रो अन्तर्राष्ट्रिय औद्योगिक व्यापार तथा पर्यटन महोत्सव- २०७६

यही पुस ९ गतेदेखि १७ गतेसम्म फापाको धुलाबारीमा भव्यताका साथ आयोजना हुँदैछ । उद्योग, व्यापार, कृषि र पर्यटनको प्रवर्द्धन, नेपाली मौलिकता र संस्कृति भत्काउने फाँकीहरूको साथमा ख्याति प्राप्त राष्ट्रिय कलाकारहरूको बेजोड प्रस्तुति र विभिन्न मनोरञ्जनात्मक खेलहरूको प्रत्यक्ष अवलोकन गरौ ।

आयोजक

मेची उद्योग वाणिज्य संघ

स्थान: बिजनेस पार्क (कोलोनो), मेचीनगर-१०, धुलाबारी मोड (फापा)

फोन : ०२३-५६००३५
सोबाइल नं. ९८५२६७२४२५, ९८५२६६०४९४,
९८५२६७९९२३३, ९८०४९९२०२२

E-mail : mccijhapa@gmail.com

भेटिएको सुन धनीको जिम्मा

विर्तामोड, मंसिर २७। विर्तामोड-१ कि कविता ओली खरेलले बाटोमा भेटेको सुनको गहना सम्बन्धित धनीलाई हस्तान्तरण गरेकी छिन् ।
लक्रेटसहितको एक तोलाको सुनको सिक्री अतिथिसदत उत्तर अन्धवा पुल छेउमा विहीबार भेटेकी कविताले फेसबुकमा गहना भेटिएको जानकारी गराएकी थिइन् । फेसबुक पोस्टकै आधारमा

बुद्धशान्ति-२ कि तारादेवी दंगालले उक्त गहना आफ्नो भएको दावी गरिन् । उनले दावी अनुसारको प्रमाण पेश गरेपछि स्थानीयवासीको रोहवरमा शुकवार कविताले उक्त सिक्री हस्तान्तरण गरेकी हुन् ।
गहना हराएर तनावमा परेकी दंगालसहित उपस्थित सबैले कविताको इमान्दारीको प्रशंसासहित धन्यवाद दिएका थिए ।

रोक्कालाई सहयोग

गौरीगञ्ज, मंसिर २७। गौरीगञ्ज गाउँपालिका वार्ड नं. ३ ठेकीटोलाका दुवै मूगोलापीडित देवबहादुर रोक्कालाई स्वलाड्ड्या युवा समूहले आर्थिक सहयोग गरेको छ ।

आर्थिक अवस्था कमजोर भएका ३२ वर्षीय देवबहादुरलाई उपचारका लागि गठन गरेको देवबहादुर रोक्का बचाउ अभियान समिति मार्फत स्वलाड्ड्या युवा समूहको टोलीले छ हजार पाँच सय ९५ रूपैयाँ सहयोग प्रदान गरेको समूहका संयोजक भोला चक्रवर्तीले बताए ।

यादव रिजालको संयोजकत्वमा देवबहादुर रोक्का बचाउ अभियान समिति गठन गरिएको छ । विपन्न परिवारका देवबहादुरका युवा कविराज र आमा हेमा देवी रोक्काले छोरालाई उपचारका लागि सहयोग गरिदिनुहुन सबै समक्ष आग्रह गरेका छन् ।

उनलाई सहयोग गर्न चाहनेले नेपाल बैंक लिमिटेडको खाता नम्बर ०७३०९००६७५९०५३०००००९ मा रकम जम्मा गर्न सकिने समितिले जनाएको छ ।

होटल बिर्तामोड

सुरुङ्गा बजारस्थित अति चान्द अवस्थामा रहेको माता पाथीभरा मो:मो: खाजा घर विक्रीमा रहेको हुँदा तुरुन्त सम्पर्क गर्नुहोला ।
प्रो. नारायण तिमिसिना
फोन: ९८१९९६९३००

बिना शर्त कर्मचारी रिहाईको माग

विर्तामोड, मंसिर २७। नेपाल व्यापार कर्मचारी संघ (युनिकम) नेपाल/भापा शाखाले दमक इकाईका सदस्य एवम् प्यासिफिक इन्टरप्राइजेज दमकका कार्यरत कर्मचारीद्वय चन्द्रप्रसाद दंगाल र भूपाल दंगालमध्ये चन्द्रप्रसाद दंगाललाई प्रहरीले गिरफ्तार गरेको र भूपाल दंगाललाई गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको जनाएको छ ।

नेपाल व्यापार कर्मचारी संघ (युनिकम) नेपाल/भापा शाखाले एक विज्ञप्ति जारी गरी दमक इकाईका सदस्य तथा कर्मचारीद्वयलाई गिरफ्तार र पक्राउ पुर्जी जारी गरिएको घटनाप्रति गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको जनाउँदै बिना शर्त अविलम्ब रिहाईको माग गरेको छ ।

नेपाल व्यापार कर्मचारी संघ (युनिकम)

नेपाल/भापा शाखाका अध्यक्ष कृष्ण पोखरेल र सचिव जीवन निरौलाद्वारा हस्ताक्षरित विज्ञप्तिमा विगत लामो समयदेखि प्यासिफिक इन्टरप्राइजेज सञ्चालकले अन्यायित रूपमा दुवै कर्मचारीले सेवा शर्त बमोजिमको तलब सुविधा नपाएकोमा विवाद भई त्यसको समाधानका लागि इन्टरप्राइजेजका सञ्चालक अशोक थापा, कर्मचारी प्रतिनिधि र स्थानीय बुद्धिजीविकाबीच छलफल गरिएको उल्लेख छ ।

उक्त छलफलबाट पनि कुनै निचोड ननिस्किएपछि कर्मचारीहरू न्यायका लागि २०७६ भाद्र ५ गते मेची अञ्चल श्रम कार्यालय भद्रपुरमा गएको र श्रम कार्यालयले बाताँका लागि दुवै पक्षलाई दुईपटकसम्म बोलाउँदा प्यासिफिक इन्टरप्राइजेजका सञ्चालकको तर्फबाट अनुपस्थित भएको माइन्ट समेत श्रम

कार्यालयमा सुरक्षित रहेको उल्लेख छ ।

विवाद समाधान गर्न नियामक निकायले बोलाउँदा समेत अटेर गरी अनुपस्थित भएका इन्टरप्राइजेज सञ्चालकले अन्यायित रूपमा भुटा ठगी मुद्दा दायर गरी एक जनालाई प्रहरी नियन्त्रणमा राखिएको हुँदा श्रम कार्यालयमा विचाराधीन विषयलाई लिएर प्यासिफिक इन्टरप्राइजेजका सञ्चालकले कर्मचारीहरूलाई दुख दिने नियत राखेको नेपाल व्यापार कर्मचारी संघ (युनिकम) नेपाल/भापा शाखाले जनाएको छ ।

त्यस्तै नेपाल व्यापार कर्मचारी संघ (युनिकम) नेपाल/भापा शाखाले मेची अञ्चल श्रम कार्यालय भद्रपुरमा विचाराधीन मुद्दाको छलफलमा सहभागी भई समस्याको समाधान खोज्न सम्बन्धित पक्षलाई आग्रह समेत गरेको छ ।

सेफ्टी ट्याङ्की सफा गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोला ।
भापा सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सरसफाई
बिर्तामोड, भापा
सम्पर्क **राजकुमार श्रेष्ठ**
९८४२६३४६२० / ९८०६०९०४९० / ०२३-५४४४३४५ अफिस सम्पर्क: ०२३-५४६००५
भापापै सबैभन्दा ठूलो न्यायिक सिस्टमको ट्यांकीबाट सफाई गरिन्छ ।
मोवाइल: ९८५२६३४६००५

साउदीमा रोजगार को अवसर! free visa free ticket

कम्पनी: Appreal Fashion trading Company
पूर्व स्वीकृत मिति: २०७६/०७/१८
कम्पनी नं: ६०९ ४५५५५५ LT.No.: २२६९५०
सि. नं. कामदारको पद
१. Supervisor in retail 15 2200 66,285
२. Worker 7 1200 36,155

Note: साथै यस कम्पनीमा salesman को पनि माग भएको हुदा कसको मासिक तलब 2500 SR रहेको छ!

Qatar अर्ध सरकारी कम्पनीमा रोजगार

कम्पनीको नाम: Lusail Hospitality and Services
पूर्व स्वीकृत मिति: २०१९/०८/२०
कम्पनी नं: ६०९३६०९२ LT. No. 216064
सि. नं. कामदारको पद
१. Male Housekeeping Attendant 30 1500
२. Male laundry Attendant 20 1500
३. Kitchen Steward 30 1500

प्री अन्तरवारताधमा धम भईरहेको छ! फाईनल अन्तरवारता कम्पनीको प्रतिनिधि बाट यहि Mangsir 30 गते होटल कोहिनूर मा हूदैछ!

GULMI OVERSEAS PVT.LTD
Contact: 9816075111, 9814961968

UAE मा COOK, WAITER, BUTCHER र PSBD SECURITY GUARD को आवश्यकता

सि. नं.	कामदारको पद	आज सरुवा पुग्ने तलब	म्यान्डेट तलब	मासिक तलब	जोडेर तलब	प्रतिदिन तलब	हावाजा तलब	कतिपय तलब	रकम तलब	नस्ते तलब	कारण तलब
1.	Foreign Food Cook	8	0	1200	30,999						
2.	Waiters	33	0	1200	30,999						
3.	Stall & Market Salesperson	5	0	1500	86,309	क.ति. अनुसार	८ घण्टा	६ दिन	क.ति. अनुसार	४५ वर्ष	२ वर्ष
4.	Butcher	8	0	1200	30,999						
5.	Restaurant Worker	6	0	1000	30,९३०						

फाइनल अन्तर्वार्ता कम्पनीको प्रतिनिधिबाट पुस १ गते (17 Dec. 2019) मा होटल होलिडे होम बिर्तामोडमा हुनेछ ।

नोट : साथै यसै कम्पनीको लागि Chappti Maker (परोठा बनाउने काम), Laundry Men को आवश्यकता परेको हुँदा परामर्शका लागि सम्पर्क गर्नुहोला ।

securiGuard UAE मा PSBD Guard हरुलाई रोजगार
कम्पनी: SecuriGuard Middle East Llc, Abu Dhabi
पूर्व स्वीकृत मिति: २०१६/०८/०९
कम्पनी नं: ६०९४६९२०६ LT. No.: 227247
सि. नं. कामदारको पद
१. Security Guard 350 0 2000 ६२,३८०
★ कम्पनीमा SLC पास साथै English भाषा राम्रो सँग हेरुनु, मोटरवाहन र पदल सवने हुनुपर्नेछ ।
★ उमेर २२ वर्ष देखि ४० वर्ष मनाएको र उचाई ५ फिट ५ इन्च भन्दा माथि हुनुपर्नेछ ।
Basic Salary AED 2000 र Overtime Allowance AED 770 सहित AED 2770 भन्दा माथि कमाउन सकिनेछ ।

फाइनल अन्तर्वार्ता कम्पनीको प्रतिनिधिबाट पुस ७ गते (23 Dec. 2019) मा होटल होलिडे होम बिर्तामोडमा हुनेछ ।

सन लाइट ह्युमन रिर्सोस प्रा.लि.
सागाखुसी २८, सागाखुसी टाउन, प्लाजिडचोक, काठमाडौं फोन ०१-४३८८८८
मोवाइल नं. 9801408283, 9801033974, 9802070510, 9801033977, 9801033975, 9801023813

बिर्तामोडमा द एभरेष्टको सेवाकेन्द्र

बिर्तामोड, मंसिर २७। दमकमा मुख्य कार्यालय रहेको द एभरेष्ट वचत तथा ऋण सहकारी संस्थाले बिर्तामोडमा सेवा केन्द्र सञ्चालनमा ल्याएको छ।

'दिगो विकास लक्ष्य प्राप्तिका लागि सहकारी' भन्ने मूल नाराका साथ २०६८ सालबाट सञ्चालनमा आएको सहकारीले उल्लेखनीय प्रगति गर्न सफल भएको अध्यक्ष दीपक खरेलले बताए। पाँच हजार आठ सय शेर सडस्य रहेको सहकारीले आफ्नो सेवा विस्तार गर्ने क्रममा केर्खा, सुरङ्गा हुँदै शुक्रवारबाट बिर्तामोडमा पनि सेवाकेन्द्र सञ्चालनमा ल्याइएको उपाध्यक्ष रोशनकुमार गौतमले जानकारी दिए।

बिर्तामोड सेवाकेन्द्रको उद्घाटन गर्दै प्रमुख अतिथि समेत रहेका बिर्तामोड उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष कुमार भट्टराईले द एभरेष्ट वचत तथा ऋण सहकारी संस्थाले बिर्तामोडमा सेवाकेन्द्र सञ्चालनमा ल्याएसँगै पूर्वका सदस्यहरूलाई सहकारी मार्फत कारोबार गर्नसहज भएको बताए।

उनले सहकारीले आफ्ना शेर

सदस्यको हितमा काम गर्नुपर्ने भन्दै इमान्दर रुपमा काम गरे जुनसुकै स्थानमा सफल हुन सकिने उदाहरण द एभरेष्टले दिएको उल्लेख गरे। उनले सहकारीलाई सहकारी मर्म र सिद्धान्तमा अघि बढ्न सुझाव समेत दिएका छन्।

पाँच करोड ६५ लाख ५३ हजार दुई सय १८ रुपैयाँ शेर पुँजी रहेको संस्थाले ३९ करोड ८२ लाख ७१ हजार चार सय ८८ रुपैयाँ कर्जा लगानी गरेको छ भने निक्षेप ३३ करोड ६२ लाख ३४ हजार आठ सय ३२ रुपैयाँ रहेको संस्थाका व्यवस्थापक नवराज बास्तोलाले जानकारी दिए।

संस्थाले वित्तीय कारोबार मात्रै नभएर विभिन्न सामाजिक कार्यहरू समेत गर्दै आएको जनाइएको छ। दमकलाई हरित नगर बनाउन वार्षिक उत्सवका अवसरमा वृक्षरोपण गर्नुका साथै अपाङ्गता भएका बालबालिका तथा अनाथहरूलाई सहयोग गर्दै आएको संस्थाले जनाएको छ।

बिर्तामोडमा सेवाकेन्द्र सञ्चालनमा आएसँगै यस क्षेत्रमा समेत सामाजिक कार्यहरू अघि बढाउने अध्यक्ष खरेलले जानकारी दिए।

उधौली र चासोक तड्नाम मनाइयो

भापा, मंसिर २७। भापाका उधौली पर्व, ज्यापू दिवस र धान्य पूर्णिमाका अवसरमा विविध कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ।

यसैबीच १३ जातजातिको सामूहिक धार्मिकस्थल रहेको भद्रपुर-२ स्थित कमलधाप संयुक्त धार्मिक स्थलमा किरात जातिले उधौली पर्व धुमधामका साथ मनाएका छन्। प्रत्येक वर्ष मंसिर पूर्णिमाको दिनदेखि मनाइने उधौली यस वर्ष पनि कमलधापमा राई, लिम्बू, याख्खा, सुनुवार र भुजेल जातिले आ-आफ्नै तरिकाले मनाएका हुन्।

राई जातिले उधौली साकेला, लिम्बू जातिले चासोक तड्नाम (त्वागी पूजा), याख्खा जातिले चासुवा, सुनुवार जातिले फोलस्यारदर र भुजेलले भुजेली पर्वको नामले यो पर्व मनाउँदै आएका छन्। कार्यक्रममा धाननाच (यालाड), च्याबूड नाच (केलाड), लिम्बू खानपिन, लिम्बू सांस्कृतिक कार्यक्रम प्रस्तुत गरिएको थियो। त्यसैगरी किरात याक्थुड, चम्जुड भद्रपुर नगर शाखाले आयोजना गरेको चासोक तड्नाम उधौली पर्वको कार्यक्रममा दोस्रो भ्वाइस अफ नेपालका विजेता भापाका राम लिम्बू र गायक प्रमोद खरेलले सहभागिता जनाएका थिए। सोही अवसरमा किरात याक्थुड, चम्जुड भद्रपुर नगर शाखाले कमलधापमा निर्माण गर्न लागेको युमाहिम संग्रहालय तथा सामुदायिक भवनको शिलान्यास समेत गरिएको थियो।

उक्त भवनको शिलान्यास भापा क्षेत्र नं. ३ का सांसद राजेन्द्र लिङ्देन र प्रदेश सांसद बसन्त वानियाँले गरेका थिए। संघीय सांसद कोषबाट १० लाख र आन्तरिक पाँच लाख बजेटबाट १० वर्षीय गुरुयोजना बनाएर सो भवन बनाउन लागेको जनाइएको छ। किरात याक्थुड, चम्जुड भद्रपुर नगर शाखाका अध्यक्ष काजीमान लिम्बूको अध्यक्षता तथा सांसद लिङ्देनको प्रमुख आतिथ्यमा भएको कार्यक्रममा प्रदेश सांसद वानियाँ, भद्रपुर नगर प्रमुख जीवनकुमार श्रेष्ठ,

उपप्रमुख चन्द्रमाया श्रेष्ठ, नेकपाका जिल्ला सदस्य डिल्ली घिमिरे (हिक्मत), नगर इञ्चारज असार राजवंशी, भापा उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष नवराज पनेरु लगायतले मन्तव्य राखेका थिए।

उता चासोक तड्नाम उधौली पारेर किरातेश्वर माइहिमको आयोजनामा विविध कार्यक्रम गरिएको छ। किरातेश्वर माइहिमका अध्यक्ष कविन्द्रविक्रम नेम्बाङको अध्यक्षता तथा सांसद राम कार्कीको प्रमुख आतिथ्य रहेको कार्यक्रममा मेचीनगर नगरपालिकाका प्रमुख विमल आचार्य, उपप्रमुख मीना उप्रेती, वडाध्यक्ष गोपाल खड्का लगायतले मन्तव्य राखेका थिए। सल्लाहकार संयोजक प्रेम सम्बाहाम्फेले स्वागत गरेको कार्यक्रमको सञ्चालन मुकेश तुम्रोक्ले गरेका थिए।

त्यस्तै कनकाई नगरपालिका वडा नं. ७ दुर्गापुरस्थित किरात याक्थुड चुम्जुड वडा कार्य समितिको आयोजनामा चासोक तड्नाम कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ। संस्थाका अध्यक्ष प्रेमकुमार फोम्बोको अध्यक्षता तथा राष्ट्रिय चुम्जुड सदस्य अमृत योङ्हाङको प्रमुख आतिथ्यमा भएको कार्यक्रममा दुर्गा नेम्बाङले स्वागत तथा कार्यक्रमको औचित्य माथि प्रकाश पारेका थिए। सो अवसरमा च्याबूड नाच, धान नाच प्रदर्शन गरिनुका साथै छेलो हान्ने खेल, हाँडी फुटाउने खेल, म्युजिकल चेर र दौड प्रतियोगिता समेत भएको थियो।

कार्यक्रममा कनकाई-७ का वडाध्यक्ष लीलावहादुर कन्दुवा, वडासदस्य प्रकाश शिवाकोटी, वजार व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष देवीप्रसाद भट्टराई, रुद्र तवेबुड, जसवहादुर आडथुपो, इक्साहाड चेम्जोड लगायतले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए। कार्यक्रमको सञ्चालन महेन्द्र कन्दुवाले गरेका थिए। त्यसैगरी बिर्तामोड-१० स्थित किरात राई यायोक्खा साकेलाथानमा किरात राई भवनको उद्घाटन गरिएको छ।

भापा क्षेत्र नम्बर ३ का सांसद राजेन्द्र लिङ्देनले

किरात राई यायोक्खा बिर्तामोड-८, ९ र १० वडा समितिको संयुक्त कार्यालय भवन उदघाटन गरेका हुन्। भवनको निर्माण सांसद लिङ्देनको सांसद विकास कोषबाट दश लाख रुपैयाँको लागतमा भएको हो।

किरात राई यायोक्खा बिर्तामोड-१० नम्बर वडा समितिका अध्यक्ष टेकबहादुर राईको अध्यक्षता तथा सांसद राजेन्द्र लिङ्देनको प्रमुख आतिथ्यमा भएको कार्यक्रममा उपाध्यक्ष सन्तोषकुमार राईले स्वागत गरेका थिए। कार्यक्रममा जग्गादाता स्व.सरस्वती राईको परिवार (छोरीज्वाइँ) ठाकुरचन्द्र श्रेष्ठ, संस्थाका संस्थापक अध्यक्ष धनबहादुर राई, किरात राई यायोक्खा जिल्ला सदस्य अर्जुनकुमार राई, साकेलाथान सल्लाहकार सदस्य हेमबहादुर राई, किरात राई यायोक्खाका पूर्व अध्यक्ष रघुवीर राई र साकेला नृत्य टोली संयोजक मीना राईलाई सम्मान गरिएको थियो।

त्यसैगरी जातीय पहिचान फल्कने राई समुदायको साकेला, लिम्बू समुदायको च्याबूड, सुनुवार समुदायको चण्डी नाच र सन्थाल नृत्य प्रस्तुत गरिएको थियो। यसअघि साकेलाथान माइहिममा पितृ तथा देवपूजा गरी प्रसाद वितरण गरिएको थियो। नयाँ अन्न, फलफूल आदि अर्पण गरिएको पूजामा सबै धर्म समुदायका व्यक्ति सहभागी थिए। सोही अवसरमा संस्थालाई लक्ष्मी देवानले २५ थान कुर्सी, विमान राईले १० थान कुर्सी र जगतबहादुर बस्नेतले छ हजार रुपैयाँ, पृथ्वी बस्नेतले सिंगिड फेन एक थान र अर्जुन-विनिता राईले टेबल एक थान सहयोग गर्ने वचन दिएका थिए।

कार्यक्रममा वडाध्यक्ष दुर्गाधन गुरुड, किरात राई यायोक्खा जिल्ला सदस्यहरू अर्जुनकुमार राई, लक्ष्मी देवान, सुनुवार सेवा समितिको अध्यक्ष मनु सुनुवार, बसन्त सहकारीका अध्यक्ष रुपनारायण मुखिया, विशाल कृषि सहकारीका अध्यक्ष पृथ्वी बस्नेत, किरात माइहिमका अध्यक्ष रिमानध्वज लोक्ताम, कृष्ण प्रणामी

सत्संगका अध्यक्ष धनपति बराल, किरात राई यायोक्खा वृद्धावृद्धीका अध्यक्ष जगत राई, चन्द्रकला राई लगायतले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए। कार्यक्रमको सञ्चालन संस्थाका सचिव खेमराज राईले गरेका थिए।

उता पाँचथर जिल्लाको फाल्गुनन्द-५ स्थित घुर्बसे पञ्चमीमा शान्ति बालविकास इङ्लिस स्कूलले चासोक तड्नाम (उधौली) पर्वका अवसरमा रजत जयन्ती मनाएको छ। विद्यालय व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष दानबहादुर अधिकारीको अध्यक्षता तथा गाउँपालिका उपाध्यक्ष देविशकुमारी आइडेम्बेको प्रमुख आतिथ्यमा भएको कार्यक्रममा विद्यालयद्वारा प्रकाशन भएको स्मारिका लोकार्पण गरिएको थियो।

कार्यक्रममा च्याबूड नाच, हाँडी फुटाउने, नृत्य, हस्त लेखन, भाले भाने लगायतका प्रतियोगितामा विजेतालाई प्रमाणपत्र तथा नगद पुरस्कार प्रदान गरिएको थियो। कार्यक्रममा स्थापनाकालदेखि विद्यालयलाई सहयोग पेश्याउँदै आएका डिगम्वीर नेम्बाङ, सारानाथ पोखेल, कविन्द्र लावती, मनकुमार चेम्जोड, बलिराज नेम्बाङ, ओम कार्की, लगेन विक्रम चेम्जोड, कविन्द्र नेम्बाङ र टीकाचन्द्र चेम्जोडलाई सम्मान तथा अभिनन्दन गरिएको सञ्चालक तथा प्रधानध्यापक डिगम आइडेम्बेले जानकारी दिए।

कार्यक्रममा गत वर्ष एसईई परीक्षामा उत्कृष्ट ग्रेड ल्याउने विद्यार्थीलाई समेत सम्मान गरिएको थियो। २०७२ सालको एसएलसी परीक्षामा जिल्लाकै उत्कृष्ट नतिजा निकाल्न सफल यस विद्यालयलाई ३६औँ विश्व साक्षरता दिवसका अवसरमा शिक्षा मन्त्रालयले प्रशंसापत्र प्रदान गरेको संस्थापक सन्तवीर आइडेम्बेले बताए। उनले विद्यार्थीहरूलाई खेलकुद सामग्री समेत हस्तान्तरण गरेका थिए। शिक्षक योमनाथ भण्डारीले स्वागत गरेको कार्यक्रमको सञ्चालन निमित्त प्रधानध्यापक बुद्धसिंह केसीले गरेका थिए।

मानिस दुःखी छ। यही कुराले पनि दुःखी छ कि आफूले भने जस्तो जिन्दगी भोग्न पाएको छैन। सोचन पाएको छैन। कारण, मानिस आफै चलेको छैन। अरु कसैले चलाएको छ। अरुबाट नै सञ्चालित छ। यसो भइरहँदा मानिसले स्वतन्त्रपूर्वक आफ्नो विचार राख्न पाएको छैन। मानिसका विभिन्न सौख हुन्छन्। सपना हुन्छन्। कसैको खेल्ने, कसैको लेख्ने, कसैको के बन्ने सौख हुन्छ। यी नै सौख मध्यका घुम्नु पनि एउटा सौख हो। सपना हो।

यात्रा गर्न सबैलाई मनपर्छ

हुन त यात्रा गर्न, नयाँ ठाउँ घुम्न कसलाई पो मन पर्दैन होला र ? स्वभावले नै मानिस ज्ञानको भोको छ। नयाँ कुराको अन्वेषण गर्न चाहन्छ। किन मानिसहरू आफ्नो प्यारो घरपरिवार छोडेर संसारभरि भौतारिन्छन् ? किन मानिस घुम्न चाहन्छन् भन्ने धेरै कारण छन्। कारणहरू व्यक्ति नै पिच्छे, फरक हुन सक्छन्। मतमतान्तर हुन पनि सक्छ। तर, पनि केही कारणहरू यस्ता पनि हुन सक्छन्।

केही सिक्न

घर छोडेर हिँड्नु भनेको आफैलाई बुझ्नु हो। जिन्दगी बुझ्नु हो। घरायसी, व्यवसायिक तथा मानसिक दबावबाट टाढा बस्नु हो। सिक्नुको अर्थ ज्ञान आर्जन गर्नु हो। आफूसँग भएको अनुभवले मान्छेलाई खाँदछ। कुनै पनि ठाउँको विशेष कुराहरू तथा देशको प्रविधिबाट केही सिक्ने त्यसको अनुशरण गर्नु राम्रो पक्षमा पर्छ।

पीडाबाट भाग्न

सम्बन्ध बिच्छेद, आफन्त गुमाउनुको पीडा, लागूऔषध दुर्व्यसनीको लत हटाउन तथा अभ्यस्त बन्न पनि मानिस घुम्ने गर्दछ। एकै ठाउँमा बसेर पीडा भुल्न गाह्रो हुन्छ। बारम्बार यादहरूले पोल्ने गर्दछ। ती नै यादहरूलाई थन्क्याएर मान्छे पीडाबाट भाग्न चाहन्छ।

उत्सव मनाउन

भागदौडको समय छ। मानिसलाई खान खाए समेत फुसंद छैन। व्यस्तताका बाबजुद मानिस आफूलाई आनन्दित राख्न चाहन्छ, सुखी राख्न चाहन्छ। र, जागिरबाट बचेको समयलाई, केही अवसरमा पाएको विदालाई सदुपयोग गर्न देश विदेश चाहन्छ।

ज्ञानको क्षेत्र बढाउन

मानिसमा ज्ञान सिमित छ। हर समय मानिस ज्ञानको क्षेत्र बढाउन चाहन्छ। कुन ठाउँमा के भइरहेको छ ? र, कुन, कस्तो संस्कृति अंगालिरहेको छ भन्ने कुराको ज्ञान दिन्छ।

पारिवारिक सम्बन्ध मजबुत बनाउन

विभिन्न विकसित देशहरूले आफ्ना नागरिक तनावमुक्त हुन भनेर घुम्नका लागि खर्च छुट्याएका हुन्छन्। यही मेलोमेसोमा पारिवारिक सदस्य लिएर घुम्न निस्कन्छ। प्रकृतिमा कावा खाँदै सुन्दर विचारण गर्छन्। प्रकृतिमा समाहित भएर आफूलाई चिन्छन्।

आफू वान्चुको अर्थ बुझ्छन्। यसो गर्दा परिवारमा आपसी सम्बन्ध अझ मजबुत बनेर निश्चय नै जान्छ।

विश्व चर्चित भ्रमण गर्ने तरिका

के केही मानिसहरूले भ्रमण गरेको बखतमा अरुभन्दा फरक अनुभव गर्न सक्छन् ? या सबै मानिसहरूले एकै किसिमको अनुभव गर्छन् ? कुनै व्यक्ति विशेष वा समय विशेष कुनै स्थानबाट लिन सकिने अनुभव फरक हुन्छ ? यदि हुन्छ भने त्यसलाई के कुराले फरक पार्छ ?

मानिसहरू जो भ्रमण गरिरहन्छन् र घुम्नमा रुची राख्छन्, उनीहरूका अनुसार कसरी घुमिन्छ भन्ने कुराले कुनै स्थानबाट प्राप्त गरिने अनुभवहरू फरक-फरक हुन्छन्। यहाँ हामी विश्वका मानिसहरू सामान्यतया कुन-कुन किसिमले घुम्छन् भन्ने जानकारी दिन गइरहेका छौं। यो तरिका सही वा यो तरिका गलत भन्नुभन्दा पनि समय र व्यक्तिको रुची अनुसार यी कुराहरू तय हुन्छन्।

सुस्त भ्रमण

यो खासमा एक प्रकारको हिप्पीहरूको घुम्ने तरिका हो। कुनै विशेष व्यवसायिक प्रयोजन बाहेक कुनै स्थानको भ्रमण गर्दा अपनाइने यो विधि हिप्पीहरू पछि एकदमै प्रचलित हुँदै आयो। सुस्त भ्रमणको अर्थ हो, कुनै एकै स्थानमा लामो समय वाँस्नरहनु। सुस्त भ्रमणमा रमाउँनेहरू कुनै एक स्थान छनौट गर्छन् र त्यही स्थानमा सामान्यतया महिना वित्ताउँछन्। सुस्त भ्रमण गर्नेहरूले चाँडो चाँडो स्थान फेरिरहनेहरूलाई पर्यटक भन्छन्

भने आफूलाई घुम्नै भन्न रुचाउँछन्। चाँडो कुनै स्थानको भ्रमण गरेर सक्ने पर्यटकहरूले स्थानको रमाइलो र वास्तविक अनुभव गर्न नसक्ने दावी सुस्त भ्रमण गर्नेहरूको हुने गर्छ।

शिघ्र भ्रमण

मानौं, तपाईंको केही हप्ताको विदा छ। यस्तो अवस्थामा तपाईं के गर्नुहुन्छ ? सकेसम्म धेरै ठाउँ घुमेर थोरै भए पनि सबै ठाउँ पुग्न चाहनुहुन्छ। यो सोचाइ पनि गलत होइन। खासमा शिघ्र भ्रमण गर्न रुचाउनेहरूलाई एकै ठाउँमा लामो समय बस्नु समयको बचाव गर्नु हो भन्ने लाग्छ। जस्तै: तपाईं मुस्ताड घुम्न जाने हुनु भयो। बाटो पने तातोपानीमा केही घण्टा बस्नु भयो, माफाको स्याउ चाख्नु भयो र अर्को दिन जोमसोममा बस्नु भयो।

सोही दिन मुक्तिनाथ पुगेर कागबेनी एकाँठिन डुलेर फर्किनु भयो। यसको अर्थ यो होइन कि तपाईंले सो ठाउँको अनुभव नै गर्नु भएन। शिघ्र भ्रमण गर्नेहरूलाई लाग्छ, जति दिन बसे पनि तातोपानीको अनुभव उस्तै हो। माफाको स्याउको स्वाद उही हो र जोमसोममा उस्तै हावा चल्छ। यसैले उनीहरूले स्थान विशेषको मुख्य कुराहरू घुमेर वा अनुभव गरेर चाँडोभन्दा चाँडो आफ्नो भ्रमण टुंग्याउने गर्छन्।

सौखका केही दिन

घुम्नुको अर्थ ठाउँहरू हेर्नु मात्रै पनि होइन। कसै-कसैलाई आफ्नो निर्यामित दिनचर्यादेखि बाक्क लागेको हुन्छ। उनीहरू केही दिन कुनै राम्रो होटल वा रिसोर्टमा

गएर आफूलाई मन परेको पेय पिउँदै आफ्ना परिवार वा नजिकका मानिसहरूसँग दिन बिताउन चाहन्छन्। यस्ता पर्यटकहरू व्यस्त वा एकनाशको जिन्दगीबाट केही सौखका दिनहरू बिताउने उद्देश्यमा हुन्छन्।

समूह भ्रमण

एकै हिँड्नु सबैको रोजाइ हुँदैन। यसैले मन मिल्ने मानिसहरूको समूह बनाएर मानिसहरू घुम्न निस्कन्छन्। उनीहरू चिनेका मानिसले भरिएको बसमा चढेर शहर घुम्नु, मन्दिरहरू घुम्नुमा रमाइलो मान्छन्। हुन पनि आफूले चिनेका मानिसहरूसँग बसेर नयाँ ठाउँको समूहमा अनुभव गर्दा रमाइलो हुन्छ। कुनै कुरामा हरेकले दिने प्रतिक्रियाहरू फरक-फरक हुन्छन्। अफ ती सबै चिनजानका र निकट मानिसहरू हुन्छन् भने त्यो फन् रमाइलो र स्मरणयोग्य हुन्छ।

फोले भ्रमण

तपाईं ठूलो भोला बोकेर घुम्न निस्कनु भएको छ। तपाईंलाई दिउँसोको खाजा खान मन लाग्छ, तपाईं भोला खोल्नु हुन्छ, खाजा त्यही छ। रात पत्थो, सुल्ललाई कुनै भूईंमा स्लिपिड व्याग ओझ्याए मात्रै पनि पुग्छ। असाध्यै धेरै मितव्ययी भएर आफूलाई आवश्यक सबै जसो सामानहरू बोकेर गरिने भ्रमणलाई फोले भ्रमण भनिन्छ। नेपालीहरू माफामा यस्तो भ्रमण खासै प्रचलित छैन। तर, नेपाल घुम्न आउने केही पर्यटकहरू यस्तो भ्रमणमा देखिन्छन्। धेरै लोभी वा गरीब भनेर चिनिने यस्ता घुम्नेहरू सकेसम्म कम खर्चमा धेरै ठाउँ घुम्न चाहन्छन्। *उज्यालो पाटो*

'रावण' बने गजित

हुन त, अहिले युटुबमा भाइरल गीतको म्युज बढी आउँछ। भाइरल हुनेखालका गीत गाउन गायक-गायिका पनि अग्रसर छन्। भिडियो बनाउनेहरू पनि भाइरल मोडलकै खोजी गर्छन्। म्युज धेरै जाने बित्तिकै गीत हिट भनेर मख्ख हुने चलन पनि छ। यसले भिडियोमा क्रिएशन भने हराउँदै गएको छ। छोटो समयको चर्चाका लागि सस्तो लोकप्रियता खोज्दा सर्जकको मौलिकता र सृजना हराउँदै गएको छ।

तर, कहिलेकाहीँ केही भिडियो यस्तो पनि बन्छन् जसमा क्रिएशन देख्न पाइन्छ। मनिष बिश्टको शब्द, संगीतमा तयार भएको 'रावण' गीतले यो कुराको पुष्टी गर्छ। यो गीतमा साजल न्यौपाने र मनिष बिश्टको आवाज छ।

भिडियोमा नायक गजित बिष्टलाई रावण अवतारमा देख्न सकिन्छ। गम्भीर बिष्टको निर्देशनमा तयार भएको यो भिडियोमा गजित बिष्टको कोरियोग्राफी, नवराज उप्रेतीको छायांकन, नवीन निरौलाको सम्पादन छ।

भिडियोमा गजित बिष्टलाई मात्र देख्न सकिन्छ। तर, उनले आफूलाई भर्सायल कलाकारको रूपमा प्रस्तुत गरेका छन्।